

Immigratie- en Naturalisatiedienst
*Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties*

Reguliere Migratietrends 2008-2010

De reguliere migratie van onderdanen van derde
landen naar Nederland en de EU in beeld

Augustus 2011

Reguliere Migratietrends 2008-2010

De reguliere migratie van onderdanen van derde landen naar Nederland en de EU in beeld.

Datum 16 augustus 2011
Status Definitief

Colofon

Titel	Reguliere Migratietrends 2008-2010
Ondertitel	De reguliere migratie van onderdanen van derde landen naar Nederland en de EU in beeld
Status	Definitief
Auteur	M.J. Vleugel Senior Beleidsmedewerker
Contact	indoa@ind.nl Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) Stafdirectie Uitvoeringsbeleid IND Informatie- en Analysecentrum (INDIAC) Dr. H. Colijnlaan 341 2283 XL Rijswijk Postbus 5800 2280 HV Rijswijk Nederland

Inhoud

Colofon—3
Managementsamenvatting—7
Afkortingenlijst—10

1 Inleiding—11

2 Reguliere migratie naar Nederland—13

3 Gezinsmigratie—15

- 3.1 Inleiding—15
- 3.2 Recente (beleids)ontwikkelingen—15
 - 3.2.1 Wijzigingen in het inkomens- en leeftijdsvereiste—15
 - 3.2.2 Toekomstige aanscherpingen van beleid—15
 - 3.2.3 Migratie van gezinsleden van kennismigranten—16
 - 3.2.4 Algemeen—16
 - 3.2.5 Gezinshereniging—16
 - 3.2.6 Gezinsvorming—16
 - 3.2.7 Gezinsmigratie op basis van het gemeenschapsrecht—17
 - 3.2.8 Adoptie- en pleegkinderen—17
- 3.3 Gezinsmigratie: tabellen en figuren—19

4 Studiémigratie—21

- 4.1 Inleiding—21
- 4.2 Recente (beleids)ontwikkelingen—21
 - 4.2.1 Van convenanthouderschap naar erkende referent—21
 - 4.2.2 Promoten Nederlands onderwijs—21
 - 4.2.3 Experimenteren met nieuwe procedures—21
- 4.3 Trends—22
 - 4.3.1 Algemeen—22
 - 4.3.2 Aanvullende examens—22
 - 4.3.3 Studie aan hoger onderwijs—22
- 4.4 Studiémigratie: tabellen en figuren—23

5 Arbeidsmigratie—25

- 5.1 Inleiding—25
- 5.2 Recente (beleids)ontwikkelingen—25
 - 5.2.1 Eenvoudige toelating kennismigranten en onderzoekers—25
 - 5.2.2 Opening expatcenters—26
 - 5.2.3 Economische crisis—26
 - 5.2.4 Proeftuin au pair—26
- 5.3 Trends—26
 - 5.3.1 Algemeen—26
 - 5.3.2 Kennismigrant—27
 - 5.3.3 Onderzoeker—27
 - 5.3.4 Arbeid in loondienst—27
 - 5.3.5 Au pair—28
- 5.4 Arbeidsmigratie: tabellen en figuren—29

6	Migratie totalen—31
6.1	Inleiding—31
6.2	Trends—31
6.3	Migratie totalen: tabellen en figuren—32
7	Reguliere migratie naar de Europese Unie—34
7.1	Inleiding—34
7.2	EU Gezinsmigratie—34
7.3	EU Gezinsmigratie: tabellen & figuren—35
7.4	EU Studiémigratie—37
7.5	EU Studiémigratie: tabellen & figuren—38
7.6	EU Arbeidsmigratie—40
7.7	EU Arbeidsmigratie: tabellen & figuren—41
8	Conclusie—43

Managementsamenvatting

Algemeen

Als gevolg van de Verordening Migratiestatistiek zijn Nederland en de andere EU-lidstaten sinds 2008 verplicht om statistieken over migratie en asiel te verstrekken aan de Europese Commissie (Eurostat). De Verordening Migratiestatistiek heeft als doel om de statistiek over migratie en asiel binnen de EU te harmoniseren. Artikel 6 van deze verordening heeft specifiek betrekking op statistieken over het aantal verleende verblijfsvergunningen van onderdanen van derde landen binnen de migratiecategorieën gezinsmigratie, studiemigratie, arbeidsmigratie en overige migratie. De statistieken die de Europese Commissie hierover heeft verzameld, maken een vergelijking binnen de EU mogelijk. Op die manier is het mogelijk om aan te geven dat er in 2009 in Nederland in totaal ruim 43.000 verblijfsvergunningen aan onderdanen van derde landen zijn verleend voor gezinsmigratie, studiemigratie of arbeidsmigratie en dat dit 2,5% betreft van het totaal aan deze verblijfsvergunningen in de EU.

Gezinsmigratie

Als gevolg van een aantal beleidswijzigingen (verhoging inkomens- en leeftijdsvereiste, invoering Wet inburgering in het buitenland) en de economische crisis vertoont gezinsmigratie naar Nederland van onderdanen van derde landen de laatste jaren een dalende trend. Vooral bij gezinsvorming is een daling zichtbaar. Vier verblijfsdoelen worden in onderhavig rapport uitgelicht. Dit levert voor 2010 de volgende profielen van de migrant op:

Gezinshereniger:

- ⌚ Minderjarig (66%)
- ⌚ Vrouw (60%)
- ⌚ Turkse (11%) of Indiase (11%) nationaliteit

Gezinsvormer:

- ⌚ 21 tot en met 29 jaar (50%)
- ⌚ Vrouw (71%)
- ⌚ Turkse (17%) of Marokkaanse (13%) nationaliteit

Gezinsmigrant op basis van het gemeenschapsrecht:

- ⌚ 25 tot en met 34 jaar (49%)
- ⌚ Man (51%)
- ⌚ Turkse nationaliteit (13%)

Adoptie- en pleegkind:

- ⌚ Baby of peuter (59%)
- ⌚ Jongen (53%)
- ⌚ Chinese (31%) of Haïtiaanse (20%) nationaliteit

Ook bij gezinsmigratie van onderdanen van derde landen naar de EU is een dalende trend waarneembaar. In 2009 zijn de populairste bestemmingslanden in de EU het Verenigd Koninkrijk (19%), Spanje (16%) en Frankrijk (13%). De meest voorkomende nationaliteit is de Marokkaanse (10%). Nederland had in 2009 een aandeel van 4% in de gezinsmigratie naar de EU.

Studiemigratie

Studiemigratie naar Nederland van onderdanen van derde landen vertoont de laatste jaren een stijgende trend. Actieve promotie van het Nederlandse onderwijs en een wereldwijd groeiend aanbod aan studenten uit onder andere China, zijn hier mogelijk de oorzaak van. Dit wordt ondersteund met de meer gestroomlijnde aanvraagprocedure die met het verplicht convenanthouderschap is geïntroduceerd. Twee verblijfsdoelen worden in dit rapport uitgelicht. Dit levert voor 2010 de volgende profielen van de migrant op:

Student aan hoger onderwijs:

- 🕒 21 tot en met 24 jaar (44%)
- 👤 Vrouw (54%)
- 🌐 Chinese (18%) of Amerikaanse (13%) nationaliteit

Student aanvullende examens:

- 🕒 18 tot en met 20 jaar (50%)
- 👤 Man (54%)
- 🌐 Chinese nationaliteit (57%)

Bij studiemigratie van onderdanen van derde landen naar de EU is eveneens een stijgende trend waarneembaar. In 2009 zijn de populairste bestemmingslanden in de EU het Verenigd Koninkrijk (53%) en Frankrijk (11%). De meest voorkomende nationaliteit is de Chinese (14%). Nederland had in 2009 een aandeel van 2% in de studiemigratie naar de EU.

Arbeidsmigratie

Als gevolg van de economische crisis is vanaf 2008 arbeidsmigratie naar Nederland van onderdanen van derde landen gedaald. De economische crisis lijkt vooral invloed te hebben op arbeid als kennismigrant. In 2010 lijkt herstel op te treden. Vier verblijfsdoelen worden in onderhavig rapport uitgelicht. Dit levert voor 2010 de volgende profielen van de migrant op:

Kennismigrant:

- 🕒 25 tot en met 29 jaar (35%)
- 👤 Man (78%)
- 🌐 Indiase nationaliteit (34%)

Onderzoeker:

- 🕒 25 tot en met 29 jaar (39%)
- 👤 Man (62%)
- 🌐 Chinese nationaliteit (26%)

Arbeider in loondienst:

- 🕒 25 tot en met 34 jaar (47%)
- 👤 Man (82%)
- 🌐 Chinese nationaliteit (34%)

Au pair:

- 🕒 21 tot en met 24 jaar (60%)
- 👤 Vrouw (98%)
- 🌐 Filipijnse (34%) of Zuid-Afrikaanse (20%) nationaliteit

Bij arbeidsmigratie van onderdanen van derde landen naar de EU is een dalende trend waarneembaar. In 2009 zijn de populairste bestemmingslanden in de EU Italië (41%) en het Verenigd Koninkrijk (21%). De meest voorkomende nationaliteit is de Indiase (11%). Nederland had in 2009 een aandeel van 2% in de arbeidsmigratie naar de EU.

Migratie totalen

Wanneer wordt ingezoomd op het totaal aan reguliere migratie van onderdanen van derde landen naar Nederland, dan valt op dat er de laatste jaren sprake is van een dalende trend. Debet aan de dalende trend is voornoemde daling bij gezinsmigratie, maar de daling is ook een gevolg van de afname van het aantal beslissingen in zaken in het kader van de Regeling ter Afhandeling van de Nalatenschap van de Oude Vreemdelingenwet (RANOV) in de restcategorie overige migratie. Het totaal aan reguliere migratie van onderdanen van derde landen naar de EU laat eenzelfde dalende trend zien.

Afkortingenlijst

EG	Europese Gemeenschap
EU	Europese Unie
EVRM	Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
MVV	Machtiging tot voorlopig verblijf
NAVO	Noord-Atlantische Verdragsorganisatie
Neso	Netherlands Education Support Office
OC&W	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Onbek	Onbekend
RANOV	Regeling ter Afhandeling van de Nalatenschap van de Oude Vreemdelingenwet
TEV	Toegang en verblijfsprocedure
TWV	Tewerkstellingsvergunning
Vb	Vreemdelingenbesluit
Vc	Vreemdelingencirculaire
VV	Voorschrift Vreemdelingen
VVR	Verblijfsvergunning regulier
VVR-REF	Verblijfsvergunning regulier Referent
Vw	Vreemdelingenwet

1 Inleiding

Voor u ligt het rapport *Reguliere migratietrends 2008-2010*. Het doel van dit rapport is het inzichtelijk maken van de trends en ontwikkelingen op het gebied van de reguliere migratie van onderdanen van derde landen naar Nederland en de Europese Unie (EU) voor de periode 2008 tot en met 2010. Hierbij wordt nauwgezet aangesloten bij de indelingen en definities van artikel 6 van Verordening (EG) Nr. 862/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 11 juli 2007 betreffende communautaire statistieken over migratie en internationale bescherming (verder: de Verordening Migratiestatistiek). Deze verordening beoogt de harmonisatie van EU-statistieken ten aanzien van migratie en asiel te bewerkstelligen om zo tot een statistisch stevig gefundeerde basis voor EU-beleid te komen.

In de richtsnoeren bij artikel 6 van de Verordening Migratiestatistiek worden vier migratiecategorieën genoemd: gezinsmigratie, studiemigratie, arbeidsmigratie en de overige migratie.¹ Sinds 2008 is Nederland verplicht om conform deze migratiecategorieën statistieken aan de Europese Commissie (Eurostat) te leveren over het aantal verleende verblijfsvergunningen aan onderdanen van derde landen. Naast Nederland hebben ook de overige EU-lidstaten de verplichting om deze statistieken voor hun eigen land aan de Europese Commissie te leveren. Over deze migratiecategorieën en de verwante statistieken wordt in onderhavig rapport gerapporteerd. Hiervoor wordt in de eerste hoofdstukken gekeken naar reguliere migratie naar Nederland en vervolgens wordt ingegaan op reguliere migratie naar de Europese Unie.²

De voornoemde migratiecategorieën zijn in feite geaggregeerde verzamelingen van verblijfsdoelen. Een verblijfsdoel is de reden waarom een migrant naar Nederland of een andere EU-lidstaat komt. Voorbeelden van verblijfsdoelen voor verblijf in Nederland zijn: gezinshereniging, gezinsvorming, studie aan hoger onderwijs, arbeid als kennismigrant, arbeid in loondienst en verblijf als au pair. Zo kan bijvoorbeeld het verblijfsdoel arbeid als kennismigrant worden ingedeeld bij de migratiecategorie arbeidsmigratie. In onderhavig rapport wordt binnen de migratiecategorieën specifiek op een aantal verblijfsdoelen ingegaan.

Bij het samenstellen van indeling van verblijfsdoelen in migratiecategorieën is, zoals gezegd, aansluiting gezocht bij de Verordening Migratiestatistiek. Iedere EU-lidstaat volgt die indeling. Op deze wijze wordt het voor de Europese Commissie mogelijk om een Europese vergelijking te maken. De uit de Verordening Migratiestatistiek volgende indeling wijkt soms af van de doorgaans in Nederland gehanteerde indeling. Een in het oog springend voorbeeld hiervan is de in dit rapport gehanteerde indeling van verblijf als au pair bij de migratiecategorie arbeidsmigratie. Verschillen tussen de voor dit rapport gebruikte cijfers en cijfers in overige nationale rapportages (zoals de Rapportage Vreemdelingenketen) zijn dan ook terug te voeren op verschillen tussen de uit de Verordening Migratiestatistiek

¹ De namen van de migratiecategorieën zijn aangepast aan de Nederlandse situatie. De namen die in de Engelstalige richtsnoeren bij artikel 6 van de Verordening Migratiestatistiek worden genoemd zijn: *reasons related to family formation and reunification, education and study, remunerated activities and other reasons*.

² De statistieken voor de EU komen uit een voor het publiek toegankelijke database van Eurostat. Deze database wordt met enige regelmaat geüpdatet. De voor deze rapportage gebruikte versie van de database (inzake artikel 6 – residence permits) is die van 18 maart 2011. Ten opzichte van deze versie zijn voor Nederland nog enige correcties uitgevoerd, die door Eurostat in een latere versie van de database zullen worden verwerkt. Wijzigingen van andere lidstaten van deze data zijn niet meegenomen. Voor Nederland komen de statistieken uit het informatiesysteem van de IND. Deze zijn na bewerking opgenomen in het rapport.

voortvloeiende indelingen en definities en de nationaal gehanteerde indelingen en definities.

In dit rapport worden percentages afgerond op hele getallen. Dit heeft tot gevolg dat optellingen van percentages in tabellen of grafieken kunnen afwijken van honderd procent. In plaats van dit afwijkende percentage te vermelden, is ervoor gekozen om honderd procent weer te geven.

2 Reguliere migratie naar Nederland

Het Nederlandse reguliere migratiebeleid – dat zich onderscheidt van het Nederlandse asielbeleid – kent verschillende verblijfsprocedures waarmee vreemdelingen verblijf in Nederland kunnen verkrijgen. Dit rapport richt zich echter alleen op de eerste reguliere verblijfsvergunningen die worden verleend aan onderdanen van derde landen.³

Een verblijfsvergunning regulier (VVR) geeft een vreemdeling het recht om aaneengesloten in Nederland te verblijven voor de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning. Dit is doorgaans een jaar. Een VVR wordt in Nederland aangevraagd bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De vreemdeling heeft met een VVR het doel zich voor een bepaalde of onbepaalde tijd in Nederland te vestigen. De vreemdeling die een VVR aanvraagt kan om een eerste VVR vragen of om een vervolg VVR. Een aanvraag om een eerste VVR is, kort gezegd, een aanvraag die de vreemdeling doet met als doel om zich in Nederland te vestigen. Ook wanneer een vreemdeling zich voor de tweede of derde keer in Nederland vestigt met een VVR wordt in dit rapport de eerste VVR bedoeld. Bij een aanvraag om een vervolg VVR is een vreemdeling in de meeste gevallen al een jaar in het bezit van een eerste VVR. Voorbeelden van een aanvraag om vervolg VVR zijn de aanvraag tot het verlengen van de geldigheidsduur van de VVR, het wijzigen van de beperking waaronder een VVR is verleend of de aanvraag om een VVR voor onbepaalde tijd.⁴

Een ingediende aanvraag om een VVR dient aan bepaalde voorwaarden te voldoen. Zo dienen de voor de aanvraag verschuldigde leges te worden betaald. Daarnaast dienen (met name) niet-westerse vreemdelingen voorafgaande aan indiening van de VVR-aanvraag te beschikken over een machtiging tot voorlopig verblijf (MVV), een visum voor lange termijn waarmee vreemdelingen Nederland in kunnen reizen met als doel het indienen van een VVR.

Verder dient een aanvraag compleet te worden ingediend. Dit betekent: volledig ingevuld en voorzien van alle benodigde bewijsstukken. Indien dit niet het geval is, wordt de vreemdeling de gelegenheid geboden om zijn of haar aanvraag aan te vullen (herstelverzuim). Een aantal veel voorkomende bewijsstukken zijn: een geldig document voor grensoverschrijding (paspoortvereiste), bewijzen dat degene bij wie de vreemdeling beoogt te verblijven zelfstandig en duurzaam de beschikking heeft over voldoende middelen van bestaan (inkomens- of middelenvereiste), een bewijs van inburgering in het buitenland (inburgeringsvereiste) en gelegaliseerde bewijzen waarmee een familierechtelijke relatie kan worden aangetoond (geboorteaktes, huwelijksakte). Bij de toetsing van de aanvraag door de IND worden alle verstrekte bewijsstukken beoordeeld. Daarnaast wordt nog nagegaan of er ten aanzien van de vreemdeling sprake is van strafbare feiten die een eventuele verlening van een verblijfsvergunning in de weg staan.

³ In deze cijfers zijn ook de derdelanders opgenomen die verblijf beogen bij een in Nederland verblijvende gemeenschapsonderdaan en die in het bezit worden gesteld van een EU-document.

⁴ Het in de richtsnoeren van artikel 6 van de Verordening Migratiestatistiek gehanteerde onderscheid tussen een eerste verblijfsvergunning (*first permit*), een wijziging beperking (*change of immigration status / reason to stay*) en een verlenging (*renewal*), wordt ook in dit rapport gehanteerd.

Na het indienen van de VVR-aanvraag en de geboden gelegenheid om een incomplete aanvraag aan te vullen, neemt de IND een beslissing op de VVR-aanvraag. Dit doet de IND met inachtneming van de nationale en Europese wet- en regelgeving en internationale verdragen. De IND kan inwilligend of afwijzend beslissen op een aanvraag. Naast inwilligen of afwijzen kan er ook een andere beslissing op een aanvraag worden genomen. Het gaat hier bijvoorbeeld om het buiten behandeling stellen van een aanvraag wegens het niet betalen van leges of om intrekking van een aanvraag door de vreemdeling zelf of diens gemachtigde. Deze beslissingen worden in dit rapport aangemerkt als overige beslissingen.

In dit rapport wordt gesproken van het inwilligingspercentage en het afwijzingspercentage. Het inwilligingspercentage wordt berekend door het aantal inwillingen te delen door het aantal beslissingen. Het afwijzingspercentage door het aantal afwijzingen te delen door het aantal beslissingen. Het inwilligingspercentage ligt bij de VVR-procedure doorgaans hoger dan bij de MVV-procedure, aangezien vooraf aan een groot aantal VVR-procedures al een toets in het kader van de MVV-procedure heeft plaatsgevonden.

Een aanvraag wordt door of ten behoeve van een vreemdeling (aanvrager) ingediend met een bepaald verblijfsdoel voor ogen. Het huidige Nederlandse reguliere migratiebeleid kent een grote verscheidenheid aan verblijfsdoelen. Zoals gezegd worden in dit rapport deze verblijfsdoelen ondergebracht in vier migratiecategorieën: gezinsmigratie, studiemigratie, arbeidsmigratie en de restcategorie overige migratie. In de volgende hoofdstukken wordt verder ingegaan op gezinsmigratie, studiemigratie en arbeidsmigratie.

Het gehele stelsel van VVR-aanvragen wordt grotendeels geregeld in de Vreemdelingenwet 2000 (Vw) en de aanverwante lagere wet- en regelgeving van Vreemdelingenbesluit (Vb), Voorschrift Vreemdelingen (VV) en de Vreemdelingencirculaire (Vc), samen ook wel het Nederlandse vreemdelingenbeleid genoemd. Dit vreemdelingenbeleid is altijd in beweging. Er zijn ontwikkelingen in migratiestromen, nieuwe (politieke) inzichten, jurisprudentie, Europese wet- en regelgeving, enzovoort, waardoor het vreemdelingenbeleid telkens weer dient te worden aangepast. In de hoofdstukken ten aanzien van de migratiecategorieën zal worden ingegaan op recente en de meest relevante (beleids)ontwikkelingen.

3 Gezinsmigratie

3.1 Inleiding

De migratiecategorie gezinsmigratie bestaat uit de verblijfsdoelen gezinshereniging, gezinsmigratie op basis van het gemeenschapsrecht, gezinsvorming, adoptie- en pleegkinderen en een aantal overige verblijfsdoelen. Gezinshereniging is hereniging van het gezin voor zover de gezinsband tot stand is gekomen op een tijdstip waarop de hoofdpersoon⁵ in het buitenland hoofdverblijf had. Het betreft bijvoorbeeld een vrouw die zich weer bij haar man voegt, nadat hij twee jaar eerder was vertrokken om in Nederland te gaan werken. Bij gezinsvorming is de gezinsband tot stand gekomen op een tijdstip waarop de hoofdpersoon in Nederland hoofdverblijf had. Gezinsmigratie op basis van het gemeenschapsrecht betreft gezinshereniging of gezinsvorming waarop het gemeenschapsrecht van toepassing is. Bij adoptie- en pleegkinderen gaat het om gezinsuitbreiding met deze kinderen. Overige gezinsmigratie betreft een restcategorie en bestaat onder andere uit gezinsmigratie op grond van artikel 8 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (EVRM)⁶ en gezinsmigratie door NAVO-vreemdelingen.

3.2 Recente (beleids)ontwikkelingen

3.2.1 *Wijzigingen in het inkomens- en leeftijdsvereiste*

In de jaren voorafgaand aan de periode 2008 tot en met 2010 is het beleid voor gezinsmigratie op een aantal punten aangescherpt. De twee belangrijkste beleidswijzigingen van de laatste jaren zijn:

- 1) De verhoging van zowel het inkomens- als het leeftijdsvereiste voor gezinsvorming in 2004. Het inkomensvereiste steeg van 100% van de netto bijstandsnorm tot 120% van het minimumloon. De vereiste leeftijd waarna gezinsvorming is toegestaan, steeg voor de hoofdpersoon en de aanvrager van 18 jaar naar 21 jaar.
- 2) De invoering van de Wet inburgering in het buitenland in 2006. Uit deze wet volgt voor een grote groep vreemdelingen in de categorie gezinsmigratie de verplichting om een basisexamen inburgering in het buitenland met succes af te ronden, alvorens men in aanmerking komt voor inwilliging VVR-aanvraag.

In 2010 sprak het Europese Hof van Justitie in de zaak Chakroun uit dat de verhoging van het inkomens- en leeftijdsvereiste in strijd was met Richtlijn 2003/86/EG (Gezinshereniging). Naar aanleiding van deze uitspraak heeft Nederland in 2010 het inkomens- en leeftijdsvereiste in lijn gebracht met voornoemde richtlijn. Het inkomensvereiste werd teruggebracht naar 100% van het minimumloon en de leeftijdseis voor zowel gezinsvorming als gezinshereniging werd vastgesteld op 21 jaar.

3.2.2 *Toekomstige aanscherpingen van beleid*

Voor de toekomst kan nog meer aanscherping van het beleid voor gezinsmigratie worden verwacht. Het nieuwe kabinet dat gevormd is na de verkiezingen in 2010 heeft immers de intentie om de eisen voor gezinsvorming en gezinshereniging te

⁵ Onder hoofdpersoon wordt de persoon verstaan bij wie de vreemdeling (aanvrager) als gezinslid, bijvoorbeeld als (huwelijks)partner, kind of ouder, in Nederland wil verblijven.

⁶ Bij gezinsmigratie op grond van artikel 8 EVRM is het niet uit de geaggregeerde informatie uit het IND Informatiesysteem af te leiden of het gaat om gezinshereniging of gezinsvorming.

verhogen, om de integratie van nieuwkomers in de Nederlandse samenleving soepeler te laten verlopen.

3.2.3 *Migratie van gezinsleden van kennismigranten*

Een eveneens relevante beleidswijziging voor gezinsmigratie is de invoering van de kennismigrantenregeling in 2004 geweest. Zie hiervoor paragraaf 5.2. Een gevolg van de invoering van die regeling is een wijziging in het type gezinsmigrant dat naar Nederland komt. Steeds vaker is het de expat uit landen als India, de Verenigde Staten, China of Japan die tijdelijk zijn (of haar) gezin laat overkomen. Absoluut gezien is er nog veel traditionele gezinsmigratie vanuit landen als Turkije, Marokko en Suriname, maar relatief gezien neemt deze traditionele gezinsmigratie als gevolg van voornoemde ontwikkeling af.

3.2.4 *Algemeen*

Vanaf 2008 tot en met 2010 daalt het aantal beslissingen op aanvragen om een verblijfsvergunning voor gezinsmigratie licht (van 26.099 in 2008 tot 23.760 in 2010). Het aantal inwilligingen daalt eveneens (van 24.092 in 2008 tot 21.565 in 2010). Het inwilligingspercentage schommelt jaarlijks rond de 90%.

In 2010 zijn de Turkse, Marokkaanse, Amerikaanse, Indiase en Chinese nationaliteit de meest voorkomende nationaliteiten bij inwilligingen van aanvragen om een verblijfsvergunning voor gezinsmigratie. Opvallend is de opkomst van de Indiase nationaliteit vanaf 2008. De Surinaamse nationaliteit valt daarentegen licht terug. Bij de afwijzingen valt op dat steeds meer aanvragen van vreemdelingen met de Egyptische nationaliteit worden afgewezen.

In 2010 zijn er een aantal individuele nationaliteiten die relatief gezien aanzienlijk stijgen of dalen ten opzichte van 2009. Zo valt op dat het aantal inwilligingen van aanvragen van vreemdelingen met de Zuid-Afrikaanse nationaliteit in 2010 bijna is gehalveerd. De Maleisische nationaliteit is daarentegen een goede stijger (zie tabel 3.7).

3.2.5 *Gezinshereniging*

Gezinshereniging is nog altijd het belangrijkste verblijfsdoel in de categorie gezinsmigratie. Ook hier is echter het aantal inwilligingen licht gedaald (van 11.724 in 2008 naar 11.106 in 2010). Het inwilligingspercentage ligt in 2010 op 95%.

De meest voorkomende nationaliteiten van de afgelopen drie jaar bij gezinshereniging zijn de Turkse, Indiase, Amerikaanse, Marokkaanse en de Japanse. De opkomst van de Indiase nationaliteit is duidelijk zichtbaar. Deze opkomst is het gevolg van de gezinshereniging van gezinsleden van kennismigranten, die in Nederland op basis van de kennismigrantenregeling arbeid verrichten. De economische crisis (zie paragraaf 5.2.3) zorgt mogelijk voor een tijdelijke daling van deze aan kennismigratie gerelateerde gezinsmigratie.

Bij gezinshereniging gaat het vaker om kinderen (70%) dan om volwassenen (30%). Bij kinderen gaat het ongeveer even vaak om jongens als om meisjes. Bij volwassenen gaat het veel vaker om vrouwen dan om mannen.

3.2.6 *Gezinsvorming*

Gezinsvorming is na gezinshereniging het belangrijkste verblijfsdoel in de categorie gezinsmigratie. Bij dit verblijfsdoel is het aantal inwilligingen sterk gedaald (van 8.686 in 2008 naar 7.168 in 2010). Deze dalende trend is ingegeven door de

voornoemde aanscherpingen van het beleid.⁷ Het inwilligingspercentage bij deze verblijfsaanvragen is stabiel en ligt sinds 2008 op 96%.

De meest voorkomende nationaliteiten van de afgelopen drie jaar bij dit verblijfsdoel zijn de Turkse, Marokkaanse, Surinaamse, Chinese en Thaise. Vreemdelingen met één van de eerste drie nationaliteiten vormen een groot deel van de allochtone bevolking in Nederland. Deze omvang is van grote invloed op de herkomst van vreemdelingen die voor gezinsvorming naar Nederland komen, aangezien een aanzienlijk deel van de allochtone bevolking de voorkeur geeft aan een (huwelijks)partner uit het land van herkomst.

Bij gezinsvorming gaat het veelal om jongvolwassenen in de leeftijdscategorie 21 tot en met 34 jaar (73%). Het gaat veel vaker om vrouwen (71%) dan om mannen (29%). Bij de Turkse nationaliteit is er overigens sprake van een meer fiftyfifty verdeling tussen mannen en vrouwen.

3.2.7

Gezinsmigratie op basis van het gemeenschapsrecht

Voor bepaalde groepen vreemdelingen is het mogelijk om gebruik te maken van gezinsmigratie op basis van het gemeenschapsrecht. Dit kan omdat hun (huwelijks)partner of ouder kan worden aangemerkt als gemeenschapsonderdaan als gevolg van verblijf en arbeid in een andere EU-lidstaat dan Nederland. Door gebruik te maken van het gemeenschapsrecht hoeft niet te worden voldaan aan het 'strengere' nationale beleid voor gezinshereniging of -vorming.

In de periode vanaf 2008 tot 2010 stijgt eerst het aantal beslissingen op dergelijke aanvragen om vervolgens weer te dalen (van 3.863 in 2009 en 3.343 in 2010). Het aantal inwilligingen volgt dit patroon. Het inwilligingspercentage neemt in die periode sterk af (van 87% in 2008 tot 70% in 2010). De daling van het inwilligingspercentage en daarmee samenhangende stijging van het afwijzingspercentage is mogelijk veroorzaakt door de maatregelen die ingesteld zijn om fraude en misbruik van deze zogenaamde Europa-route tegen te gaan.⁸

De meest voorkomende nationaliteiten in de afgelopen drie jaar bij dit verblijfsdoel zijn de Turkse, Marokkaanse, Braziliaanse, Amerikaanse en Ghanese. Het gaat vooral om jongvolwassenen tussen de 25 en 34 jaar (49%). De verdeling tussen mannen en vrouwen is in 2009 en 2010 ongeveer fiftyfifty.

3.2.8

Adoptie- en pleegkinderen

Het verblijfsdoel adoptie- en pleegkinderen laat al enige jaren een dalende trend zien (van 617 in 2008 naar 377 in 2010). Deze dalende trend komt door de toetreding van China tot het Haags adoptieverdrag in 2006 en daarnaast door de daling van het aanbod aan Chinese meisjes als gevolg van gewijzigd pleeggezinsbeleid in China en de hogere welvaart (meer adoptie door Chinezen zelf). Het inwilligingspercentage is redelijk stabiel en ligt in 2010 op 96%.

De Chinese nationaliteit komt bij dit verblijfsdoel veruit het meest voor. Met enige afstand wordt deze nationaliteit gevolgd door de Haïtiaanse, Amerikaanse, Ethiopische en Taiwanese. Het aandeel inwilligingen van Chinese adoptie- en

⁷ WODC & INDIAC (2009). *Internationale gezinsvorming begrensd? Een evaluatie van de verhoging van de inkomens- en leeftijdseis bij migratie van buitenlandse partners naar Nederland*. Den Haag: WODC.

⁸ In Kamerstukken II 2008-2009, 19 637, nr. 1247 en Kamerstukken II 2009-2010, 32 175, nr. 6 staan deze maatregelen genoemd.

pleegkinderen van het totaal aantal inwilligingen vertoont wel een dalende trend. De Haïtiaanse nationaliteit daarentegen stijgt, waarschijnlijk door de – naar aanleiding van de aardbeving van 12 januari 2010 – versnelde afhandeling van openstaande aanvragen. Eind 2010 is adoptie vanuit Haïti overigens tijdelijk opgeschort.

Bij adoptie- en pleegkinderen gaat het vooral om kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 2 jaar (59% in 2010). De leeftijdscategorie 3 tot en met 10 volgt daarna (38%).⁹ Het gaat in 2010 – net als in 2009 – iets vaker om jongens (53%) dan om meisjes (47%).

⁹ Voor adoptiekinderen geldt overigens dat zij bij inreis de leeftijd van zes jaar niet mogen hebben bereikt, tenzij de Minister van Veiligheid en Justitie daarvoor toestemming geeft.

3.3 Gezinsmigratie: tabellen en figuren

3.1 Gezinsmigratie: beslissingen op aanvragen (van onderdanen van derde landen) om een verblijfsvergunning, 2008-2010

Beslissingen	2008	%	2009	%	2010	%
Gezinshereniging	12.784	100%	12.014	100%	11.635	100%
Afwijzingen	652	5%	489	4%	340	3%
Inwilligingen	11.724	92%	11.180	93%	11.106	95%
Overige beslissingen	408	3%	345	3%	189	2%
Gezinsvorming	9.063	100%	8.377	100%	7.465	100%
Afwijzingen	278	3%	275	3%	238	3%
Inwilligingen	8.686	96%	8.028	96%	7.168	96%
Overige beslissingen	99	1%	74	1%	59	1%
Gezinsmigratie EG-recht	2.913	100%	3.863	100%	3.343	100%
Afwijzingen	330	11%	1.009	26%	916	27%
Inwilligingen	2.526	87%	2.759	71%	2.349	70%
Overige beslissingen	57	2%	95	2%	78	2%
Adoptie- en pleegkinderen	634	100%	486	100%	377	100%
Afwijzingen	11	2%	23	5%	10	3%
Inwilligingen	617	97%	460	95%	363	96%
Overige beslissingen	6	1%	3	1%	4	1%
Overige gezinsmigratie	705	100%	1.006	100%	940	100%
Afwijzingen	117	17%	272	27%	302	32%
Inwilligingen	539	76%	651	65%	579	62%
Overige beslissingen	49	7%	83	8%	59	6%
Totaal gezinsmigratie	26.099	100%	25.746	100%	23.760	100%
Afwijzingen	1.388	5%	2.068	8%	1.806	8%
Inwilligingen	24.092	92%	23.078	90%	21.565	91%
Overige beslissingen	619	2%	600	2%	389	2%

3.2 Gezinsmigratie: inwilligingen, 2008-2010

Inwilligingen	2008	%	2009	%	2010	%
Echtgenoot/partner	11.649	48%	11.197	49%	10.905	51%
Kinderen	9.775	41%	8.861	38%	8.099	38%
Overige familieleden	2.668	11%	3.020	13%	2.561	12%
Totaal	24.092	100%	23.078	100%	21.565	100%

3.3 Gezinsmigratie: inwilligingen en de top 10 nationaliteiten, 2008-2010¹

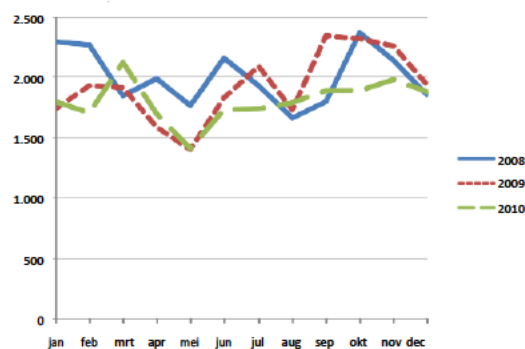
Nationaliteit	2008	2009	2010
1. Turkse	3.404	3.174	2.803
2. Marokkaanse	2.219	2.036	1.845
3. Amerikaanse	1.748	1.485	1.432
4. Indiase	1.167	1.365	1.340
5. Chinese	1.282	1.072	1.118
6. Surinaamse	1.212	1.043	868
7. Braziliaanse	764	746	659
8. Thaise	680	653	612
9. Japanse	691	635	540
10. Ghanese	563	569	524
Overige nationaliteiten	10.362	10.300	9.824
Totaal	24.092	23.078	21.565

3.4 Gezinsmigratie: afwijzingen en de top 10 nationaliteiten, 2008-2010¹

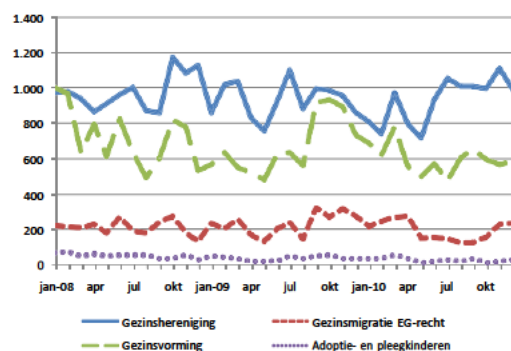
Nationaliteit	2008	2009	2010
1. Turkse	194	299	243
2. Egyptische	18	78	200
3. Marokkaanse	99	147	142
4. Ghanese	35	173	122
5. Amerikaanse	148	109	74
6. Surinaamse	60	90	73
7. Nigeriaanse	26	78	72
8. Chinese	30	61	50
9. Braziliaanse	33	64	43
10. Indiase	30	45	39
Overige nationaliteiten	715	924	748
Totaal	1.388	2.068	1.806

¹ De volgorde van de top 10 van 2010 is gehanteerd voor de aantallen van de voorgaande jaren.

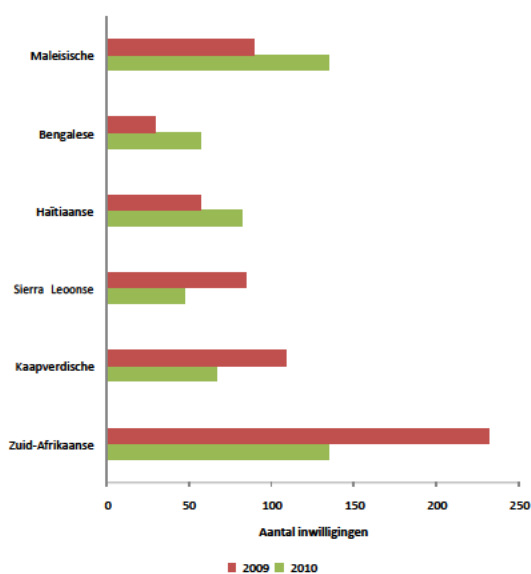
3.5 Gezinsmigratie: inwilligingen, 2008-2010

3.6 Gezinsmigratie: inwilligingen per verblijfsdoel, 2008-2010

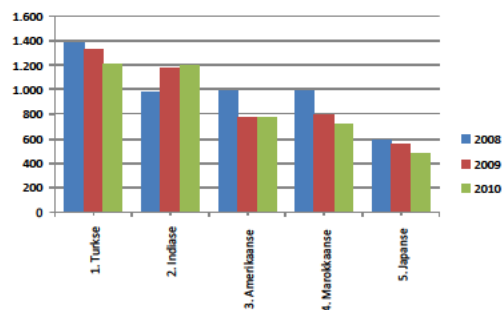

3.7 Gezinsmigratie: grootste stijgers en dalers, 2009-2010²

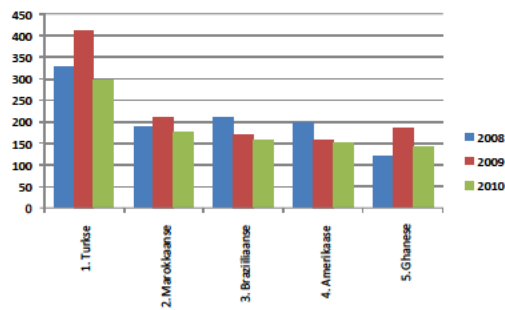

² De selectiecriteria voor deze grafiek zijn nationaliteiten met een jaarlijks absoluut verschil van 25 of meer; en een jaarlijks percentage verschil van 30% of meer.

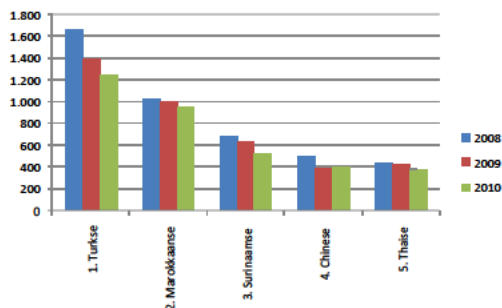
3.8 Gezinshereniging: inwilligingen en de top 5 nationaliteiten over 3 jaar

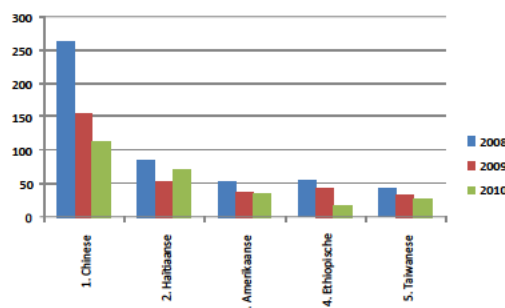
3.9 Gezinsmigratie EG-recht: inwilligingen en de top 5 nationaliteiten over 3 jaar

3.10 Gezinsvorming: inwilligingen en de top 5 nationaliteiten over 3 jaar

3.11 Adoptie- en pleegkinderen: inwilligingen en de top 5 nationaliteiten over 3 jaar

3.12 Gezinshereniging: inwilligingen, geslacht en leeftijd, 2009-2010

Leeftijd	2010			2009		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
0 - 2	20%	18%	38%	19%	19%	38%
3 - 10	8%	9%	17%	10%	9%	19%
11 - 17	6%	5%	11%	7%	7%	13%
18 - 20	1%	1%	1%	1%	1%	2%
21 - 24	1%	4%	4%	0%	3%	3%
25 - 29	1%	9%	10%	1%	8%	9%
30 - 34	1%	6%	8%	1%	6%	7%
35 - 44	1%	6%	8%	1%	5%	6%
45 - 54	0%	2%	2%	0%	2%	2%
55 - 64	0%	0%	0%	0%	0%	1%
65+	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Onbek.	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Totaal	40%	60%	100%	40%	60%	100%

3.13 Gezinsmigratie EG-recht: inwilligingen, geslacht en leeftijd, 2009-2010

Leeftijd	2010			2009		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
0 - 2	1%	1%	3%	1%	2%	3%
3 - 10	2%	3%	5%	2%	2%	5%
11 - 17	2%	2%	4%	2%	2%	4%
18 - 20	1%	1%	3%	1%	2%	3%
21 - 24	4%	5%	9%	5%	5%	10%
25 - 29	12%	12%	25%	13%	12%	25%
30 - 34	13%	10%	24%	12%	10%	23%
35 - 44	11%	10%	21%	11%	10%	21%
45 - 54	2%	3%	6%	2%	3%	5%
55 - 64	0%	1%	1%	0%	1%	1%
65+	0%	1%	1%	0%	0%	0%
Onbek.	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Totaal	51%	49%	100%	50%	50%	100%

3.14 Gezinsvorming: inwilligingen, geslacht en leeftijd, 2009-2010

Leeftijd	2010			2009		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
0 - 2	0%	0%	0%	0%	0%	0%
3 - 10	0%	0%	0%	0%	0%	0%
11 - 17	0%	0%	0%	0%	0%	0%
18 - 20	0%	1%	1%	0%	0%	0%
21 - 24	4%	16%	20%	4%	16%	20%
25 - 29	10%	20%	30%	10%	21%	31%
30 - 34	7%	14%	21%	8%	15%	22%
35 - 44	6%	15%	21%	6%	15%	21%
45 - 54	1%	4%	6%	1%	4%	5%
55 - 64	0%	1%	1%	0%	1%	1%
65+	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Onbek.	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Totaal	29%	71%	100%	29%	71%	100%

3.15 Adoptie- en pleegkinderen: inwilligingen, geslacht en leeftijd, 2009-2010

Leeftijd	2010			2009		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
0 - 2	30%	29%	59%	33%	27%	60%
3 - 10	22%	17%	39%	22%	16%	38%
11 - 17	1%	1%	2%	1%	0%	2%
18 - 20	0%	0%	0%	0%	0%	0%
21 - 24	0%	0%	0%	0%	0%	0%
25 - 29	0%	0%	0%	0%	0%	0%
30 - 34	0%	0%	0%	0%	0%	0%
35 - 44	0%	0%	0%	0%	0%	0%
45 - 54	0%	0%	0%	0%	0%	0%
55 - 64	0%	0%	0%	0%	0%	0%
65+	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Onbek.	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Totaal	53%	47%	100%	56%	44%	100%

4 Studiémigratie

4.1 Inleiding

De migratiecategorie studiémigratie bestaat uit het verblijf van buitenlandse studenten die in Nederland een studie of opleiding bij een onderwijsinstelling volgen. Uitsplitsing wordt gemaakt naar aanvullende examens, studie aan het hoger onderwijs en overige studiémigratie. Aanvullende examens betreft het voorbereidende jaar dat voor een aantal studies geldt om aan de eisen te voldoen (bijvoorbeeld een taaleis) om in het daaropvolgende jaar tot de daadwerkelijke studie te worden toegelaten. Studie aan het hoger onderwijs betreft studie aan een universiteit of hogeschool. Overige studiémigratie betreft een restcategorie die onder andere bestaat uit verblijf voor een opleiding aan het voortgezet of het beroepsonderwijs. Dit verblijfsdoel is getalsmatig te klein om in detail te worden belicht.

4.2 Recente (beleids)ontwikkelingen

4.2.1 *Van convenanthouderschap naar erkende referent*

De belangrijkste recente ontwikkeling binnen studiémigratie is het invoeren van het verplicht convenanthouderschap. Dit houdt in dat vanaf 1 augustus 2008 verblijfsaanvragen voor buitenlandse studenten enkel en alleen kunnen worden ingediend door onderwijsinstellingen die een convenant hebben afgesloten met de IND. Studenten kunnen vanaf die datum niet langer zonder tussenkomst van een onderwijsinstelling een verblijfsaanvraag indienen. Met het convenanthouderschap wordt vooruitgelopen op de onder het Modern Migratiebeleid te introduceren systematiek van de erkende referent.¹⁰

4.2.2 *Promoten Nederlands onderwijs*

Om studenten voor Nederland te interesseren, wordt Nederland door het ministerie van OC&W actief gepromoot als bestemmingsland voor studenten. Voor China gebeurt dit via Netherlands Education Support Office (Neso) China, een organisatie die opgericht is door de Nederlandse organisatie voor internationale samenwerking in het hoger onderwijs (Nuffic) in samenwerking met het Chinese Service Center for Scholarly Exchange. Naast China zijn ook in andere opkomende economieën (zoals Brazilië, India, Rusland en Indonesië) Neso's actief bezig met de promotie van het Nederlandse onderwijs. Het helpt hierbij dat veel onderwijs in Nederland Engelstalig is en de opleidingen doorgaans van hoge kwaliteit zijn. Ook de onderwijsinstellingen doen aan zelfpromotie in het buitenland.

4.2.3 *Experimenteren met nieuwe procedures*

Bij studiémigratie wordt – eveneens in het kader van het Modern Migratiebeleid – in een proeftuin geëxperimenteerd met de zogenaamde Toegang en Verblijfsprocedure (TEV) en de VVR-REF. Met de TEV-procedure wordt voor MVV-plichtige vreemdelingen in het land van herkomst al toegang tot Nederland en het toekomstige rechtmatige verblijf in Nederland geregeld. De VVR-REF-procedure geldt dan voor de niet MVV-plichtige vreemdelingen. Overigens wordt ook bij andere migratiecategorieën geëxperimenteerd met deze procedures. Voorbeelden hiervan zijn verblijf als kennismigrant, au pair of verblijf bij echtgeno(o)t(e) in het kader van gezinsmigratie.

¹⁰ Kamerstukken II 2007-2008, 30 573, nr. 10 (Blauwdruk Modern Migratiebeleid).

4.3 Trends

4.3.1 *Algemeen*

Vanaf 2008 tot en met 2010 stijgt het aantal beslissingen op aanvragen om een verblijfsvergunning voor studie licht (van 9.083 in 2008 tot 10.621 in 2010). Dit is een voortzetting van de stijgende trend die na 2007 begon. Het aantal inwilligingen volgt deze stijgende lijn (met 8.850 in 2008 tot 10.510 in 2010).

In 2010 zijn de Chinese, Amerikaanse, Turkse, Indonesische en Indiase nationaliteit de meest voorkomende nationaliteiten bij inwilligingen van aanvragen om een verblijfsvergunning voor studiemigratie. Opvallend is dat de Chinese nationaliteit een veel hoger aantal kent dan de andere nationaliteiten. De Chinese nationaliteit is goed voor 21% van het totaal aantal inwilligingen en staat daarmee bovenaan. De Amerikaanse nationaliteit staat met 12% op de tweede plaats. Opvallend is ook de sterke stijging in 2010 van het aantal inwilligingen van aanvragen van Saoedi-Arabische en Egyptische studenten.

Verder valt op dat er weinig wordt afgewezen. Voor MVV-plichtige studenten vindt het merendeel van de afwijzingen al plaats in de MVV-procedure, waardoor meer kansrijke verblijfsaanvragen worden ingediend bij de VVR-procedure. Maar daarnaast is het lage afwijzingspercentage mogelijk gerelateerd aan de invoering van het convenanthouderschap. Onderwijsinstellingen zijn vaak beter op de hoogte van de procedure en de verblijfsvoorwaarden dan studenten, waardoor er vaker dan voorheen volledige aanvragen worden ingediend bij de IND. De convenanthouders nemen de betaling van de leges voor hun rekening, waardoor er minder aanvragen buiten behandeling worden gesteld. Er is kortom een meer gestroomlijnde en professionele procedure ontstaan, die daardoor ook aantrekkelijker wordt voor buitenlandse studenten.

4.3.2 *Aanvullende examens*

Bij het verblijfsdoel aanvullende examens is het aantal inwilligingen in 2010 gedaald ten opzichte van 2009 (van 1.141 in 2009 tot 880 in 2010). Het gaat vooral om studenten met de Chinese nationaliteit (57% in 2010) die aanvullende examens in Nederland komen doen. De Chinese nationaliteit wordt op grote afstand gevolgd door studenten met de Saoedi-Arabische nationaliteit (20% in 2010). Het betreft vooral jonge studenten in de leeftijdscategorie 18 tot en met 20 (50% in 2010). Het gaat net iets vaker om mannen dan om vrouwen.

4.3.3 *Studie aan hoger onderwijs*

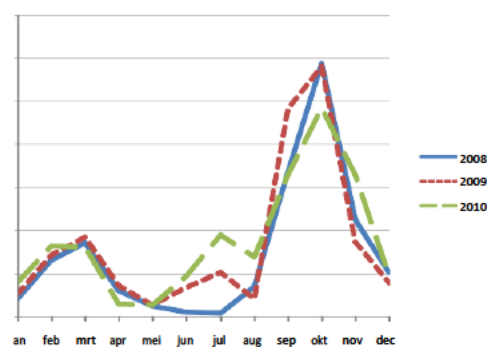
Studie aan hoger onderwijs is goed voor het merendeel van de verblijfsaanvragen in de migratiecategorie studiemigratie. Het aantal inwilligingen vertoont de afgelopen jaren een stijgende trend, om redenen zoals hierboven genoemd. Ook hier is de meest voorkomende nationaliteit de Chinese (18% in 2010), gevolgd door de Amerikaanse (13% in 2010). Het gaat bij studie aan hoger onderwijs vooral om studenten in de leeftijdscategorie 21 tot en met 24 jaar (44% in 2010). Het gaat net iets vaker om vrouwen dan om mannen.

4.4 Studiëmigratie: tabellen en figuren

4.1 Studiëmigratie: beslissingen op aanvragen (van onderdanen van derde landen) om een verblijfsvergunning, 2008-2010

Beslissingen	2008	%	2009	%	2010	%
Hoger onderwijs	8.120	100%	8.866	100%	9.656	100%
Afwijzingen	108	1%	25	0%	14	0%
Inwilligingen	7.909	97%	8.792	99%	9.585	99%
Overige beslissingen	103	1%	49	1%	57	1%
Aanvullende examens	935	100%	1.156	100%	911	100%
Afwijzingen	8	1%	8	1%	18	2%
Inwilligingen	921	99%	1.141	99%	880	97%
Overige beslissingen	6	1%	7	1%	13	1%
Overige studiëmigratie	28	100%	20	100%	54	100%
Afwijzingen	4	14%	3	15%	4	7%
Inwilligingen	20	71%	11	55%	45	83%
Overige beslissingen	4	14%	6	30%	5	9%
Totaal studiëmigratie	9.083	100%	10.042	100%	10.621	100%
Afwijzingen	120	1%	36	0%	36	0%
Inwilligingen	8.850	97%	9.944	99%	10.510	99%
Overige beslissingen	113	1%	62	1%	75	1%

Studiëmigratie: inwilligingen, 2008-2010

4.2 Studiëmigratie: inwilligingen en de top 10 nationaliteiten, 2008-2010¹

Nationaliteit	2008	2009	2010
1. Chinese	1.850	2.264	2.226
2. Amerikaanse	1.086	1.285	1.292
3. Turkse	540	655	678
4. Indonesische	535	541	616
5. Indiase	317	378	440
6. Zuid-Koreaanse	231	196	304
7. Russische	251	238	287
8. Canadese	228	196	253
9. Mexicaanse	172	169	228
10. Iraanse	150	194	205
Overige nationaliteiten	3.490	3.828	3.981
Totaal	8.850	9.944	10.510

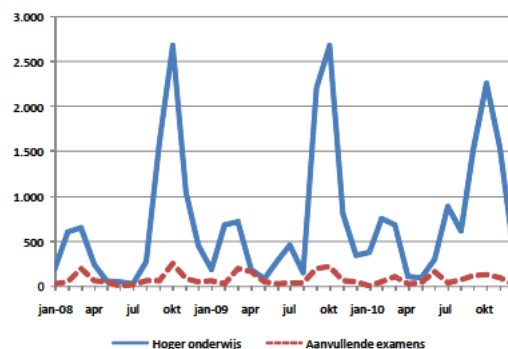
¹ De volgorde van de top 10 van 2010 is gehanteerd voor de aantallen van de voorgaande jaren.

4.3 Studiëmigratie: afwijzingen en de top 10 nationaliteiten, 2008-2010²

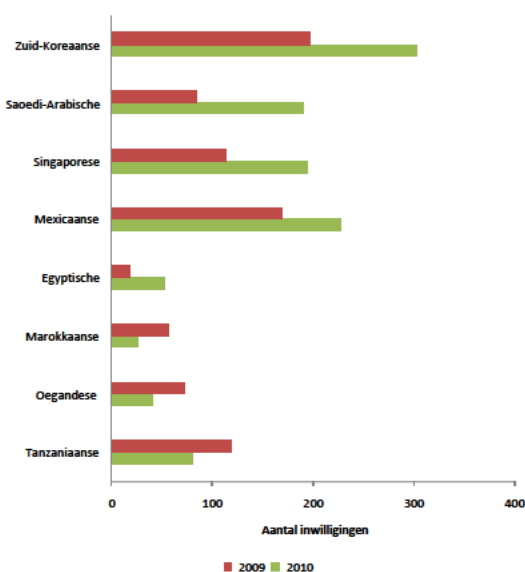
Nationality	Totaal
1. Amerikaanse	34
2. Pakistaanse	24
3. Indiase	16
4. Zuid-Koreaanse	14
5. Nepalese	13
6. Canadese	11
7. Chinese	10
8. Surinaamse	8
9. Marokkaanse	8
10. Turkse	8
Overige nationaliteiten	46
Totaal	192

² Vanwege de lage aantallen is het totaal van drie jaar genomen voor de volgorde van de top 10.

4.5 Studiëmigratie: inwilligingen per verblijfsdoel, 2008-2010

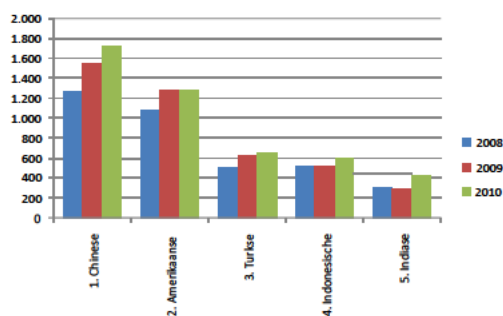

4.6 Studiëmigratie: grootste stijgers en dalers, 2009-2010³

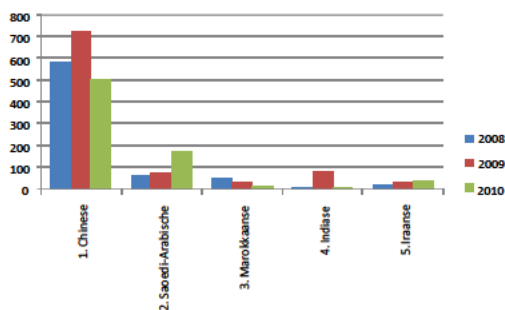

³ De selectiecriteria voor deze grafiek zijn nationaliteiten met een jaarlijks absoluut verschil van 30 of meer; en een jaarlijks percentageel verschil van 30% of meer.

4.7 Hoger onderwijs: inwilligingen en de top 5 nationaliteiten over 3 jaar

4.8 Aanvullende examens: inwilligingen en de top 5 nationaliteiten over 3 jaar

4.9 Hoger onderwijs: inwilligingen, geslacht en leeftijd, 2009-2010

Leeftijd	2010			2009		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
0 - 2	0%	0%	0%	0%	0%	0%
3 - 10	0%	0%	0%	0%	0%	0%
11 - 17	0%	1%	1%	0%	0%	1%
18 - 20	8%	13%	21%	8%	13%	21%
21 - 24	20%	24%	44%	19%	22%	41%
25 - 29	11%	11%	21%	12%	11%	23%
30 - 34	5%	3%	8%	6%	3%	9%
35 - 44	3%	1%	4%	3%	2%	5%
45 - 54	0%	0%	1%	0%	0%	1%
55 - 64	0%	0%	0%	0%	0%	0%
65+	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Onbek.	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Totaal	46%	54%	100%	48%	52%	100%

4.10 Aanvullende examens: inwilligingen, geslacht en leeftijd, 2009-2010

Leeftijd	2010			2009		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
0 - 2	0%	0%	0%	0%	0%	0%
3 - 10	0%	0%	0%	0%	0%	0%
11 - 17	1%	1%	1%	0%	1%	1%
18 - 20	29%	22%	50%	26%	21%	47%
21 - 24	19%	17%	36%	22%	15%	37%
25 - 29	5%	4%	9%	7%	4%	11%
30 - 34	1%	1%	2%	1%	2%	3%
35 - 44	0%	1%	1%	0%	1%	1%
45 - 54	0%	0%	0%	0%	0%	0%
55 - 64	0%	0%	0%	0%	0%	0%
65+	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Onbek.	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Totaal	54%	46%	100%	56%	44%	100%

5 Arbeidsmigratie

5.1 Inleiding

De migratiecategorie arbeidsmigratie bestaat uit de verblijfsdoelen arbeid in loondienst, kennismigrant, onderzoeker, au pair en overige arbeidsmigratie. Bij arbeid in loondienst wenst een vreemdeling in Nederland te verblijven met het oog arbeid te verrichten voor een werkgever. Bij dit verblijfsdoel dient door de vreemdeling en zijn activiteiten het wezenlijk Nederlands belang te worden gediend. De werkgever heeft een tewerkstellingsvergunning (TWV) voor de betreffende vreemdeling nodig.

Voor vreemdelingen die arbeid als kennismigrant beogen is geen TWV nodig, enkel een arbeidscontract dat voldoet aan een vastgesteld looncriterium bij een in Nederland gevestigde werkgever die deelneemt aan de kennismigrantenregeling. Op deze wijze kunnen werkgevers eenvoudig en snel vreemdelingen naar Nederland halen die een meerwaarde hebben voor hun onderneming. Ook artsen in opleiding tot specialist en wetenschappelijk onderzoekers kunnen gebruikmaken van de kennismigrantenregeling. Voor hen geldt het looncriterium niet.

Onderzoekers zijn vreemdelingen die naar Nederland komen voor wetenschappelijk onderzoek, al dan niet op uitnodiging van een universiteit of onderzoeksinstituten, dan wel aan de slag gaan bij een bedrijf. Het gaat dan vooral om onderzoekers die vallen onder Richtlijn 2005/71/EG van de Raad van de EU.

Het doel van verblijf als au pair is om kennis te maken met de Nederlandse cultuur en samenleving. Dit doet de au pair tijdens het verblijf in een gastgezin. Dit gastgezin biedt de au pair faciliteiten aan in ruil waarvoor de au pair licht huishoudelijke werk in het gezin verricht. Het verblijf als au pair heeft in Nederland primair een cultureel karakter, het gaat dus niet om arbeid. Echter, in de context van de Europese gegevensuitwisseling in het kader van de Verordening Migratiestatistiek is afgesproken om au pairs in te delen bij arbeidsmigratie. Die lijn wordt in dit rapport gevolgd. Het verblijf als au pair is voor één jaar en kan niet worden verlengd.

Overige arbeidsmigratie is een verzameling van arbeidsgerelateerde verblijfsdoelen. Hieronder vallen ondermeer verblijf als zelfstandige ondernemer, verblijf als stagiair of practicum en verblijf in het kader van het zogenaamde zoekjaar (naar werk) voor hoogopgeleide (afgestudeerde) vreemdelingen.

5.2 Recente (beleids)ontwikkelingen

5.2.1 *Eenvoudige toelating kennismigranten en onderzoekers*

Vanaf 1 oktober 2004 is het mogelijk om in Nederland als kennismigrant te verblijven. Deze regeling is vervolgens uitgebreid in 2007 voor artsen in opleiding tot specialist en wetenschappelijk onderzoekers. Daarnaast is een zogenaamd zoekjaar ingevoerd waarin recent afgestudeerden en/of hoogopgeleiden in Nederland op zoek kunnen gaan naar een functie als kennismigrant. Voor onderzoekers is in 2008 Richtlijn 2005/71/EG van de Raad van de EU geïmplementeerd in het Nederlandse vreemdelingenbeleid, hetgeen hun toelating tot Nederland vergemakkelijkt.

5.2.2 *Opening expatcenters*

Vanaf mei 2008 zijn de gemeente Amsterdam, de gemeente Amstelveen en de IND het zogenaamde Expatcenter Amsterdam Area begonnen. In dit expatcenter wordt een nieuwe werkwijze gehanteerd voor toelating tot en verblijf in Nederland voor kennismigranten en meereizende gezinsleden, van wie de werkgever is toegelaten tot de kennismigrantenregeling. Deze werkwijze houdt in dat de werkgever in staat wordt gesteld een aanvraag om een verblijfsvergunning in te dienen terwijl de werknemer nog in het buitenland verblijft. De versnelde werkwijze heeft als doel om de kennismigrant en meereizende gezinsleden in staat te stellen om in één loketbezoek zowel de inschrijving in de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA) te regelen als het verblijfsdocument in ontvangst te nemen. De kennismigrant hoeft hiervoor niet meer naar twee aparte overheidsinstanties. Naast deze vorm van dienstverlening kan de kennismigrant ook op het expatcenter terecht voor informatie over wonen, parkeren, verhuizen, gezondheidszorg, onderwijs voor de kinderen en nog vele andere onderwerpen.

Het Expatcenter Amsterdam Area kreeg op 5 januari 2009 op min of meer vergelijkbare wijze navolging in Rotterdam, op 21 januari 2010 in Leiden, op 1 februari 2010 in Den Haag en op 25 februari 2010 in Eindhoven en Tilburg (Expatcenter Brabant) voor de regio Brabant. Sinds 9 februari kunnen ook in Almere en in de gemeente Haarlemmermeer gevestigde bedrijven gebruikmaken van de diensten van het Expatcenter Amsterdam.

5.2.3 *Economische crisis*

Een mogelijk invloed op arbeidsmigratie heeft ook de economische crisis. Invloed wordt verwacht in de sectoren die in Nederland geraakt worden door de crisis en het type arbeidsmigranten dat in deze sectoren werkt. Impact wordt ook verwacht op de migratie van vreemdelingen uit de Midden- en Oost-Europese landen en op de migratie van vreemdelingen die in concernverband al dan niet worden overgeplaatst als gevolg van kostenreductie of het uitblijven van concern-investeringen in Nederland. De impact van de economische crisis op migratie en arbeidsmigratie is echter nog onvoldoende onderzocht.

5.2.4 *Proeftuin au pair*

In het kader van het Modern Migratiebeleid is in 2008 door de IND een Proeftuin Au Pair ingericht om ervaring om te doen met de au-pairbureaus en hun toekomstige rol als erkende referent. De proeftuin is op 1 juli 2008 gestart en bestond uit een fase van wederzijdse kennismaking. Vervolgens is het vanaf 30 oktober 2009 mogelijk geworden dat au-pairbureaus, die deelnemen aan de proeftuin, onder bepaalde voorwaarden een convenant met de IND kunnen afsluiten om toelating te verkrijgen tot de verkorte MIVV-procedure. Daarnaast wordt er geëxperimenteerd met voornoemde TEV-procedure. Met het convenant wordt vooruitgelopen op de verplichtingen die onder het Modern Migratiebeleid op de au-pairbureaus zullen komen te rusten.

5.3 **Trends**

5.3.1 *Algemeen*

Vanaf 2008 tot en met 2010 daalt het aantal beslissingen op aanvragen om een verblijfsvergunning voor arbeidsmigratie licht (van 12.336 in 2008 tot 11.152 in 2010). Het aantal inwilligingen daalt eveneens (van 11.613 in 2008 tot 10.448 in 2010). Het inwilligingspercentage blijft in die periode redelijk stabiel en schommelt tussen de 92 en 94%.

In 2010 zijn de Indiase, Chinese, Amerikaanse, Turkse en Filipijnse nationaliteit de meest voorkomende nationaliteiten bij inwillingen van aanvragen om een verblijfsvergunning voor arbeidsmigratie. Bij afwijzingen gaat vooral om aanvragen van Turkse vreemdelingen.

In 2010 zijn er een aantal individuele nationaliteiten die relatief gezien aanzienlijk stijgen of dalen ten opzichte van 2009. Zo blijkt dat het aantal inwillingen van aanvragen van vreemdelingen met de Turkse nationaliteit in 2010 sterk is gestegen. Een aanzienlijke daler is de Bosnische nationaliteit (zie tabel 5.6).

5.3.2 *Kennismigrant*

Verblijf als kennismigrant is het belangrijkste verblijfsdoel in de categorie arbeidsmigratie. De economische crisis heeft in 2009 voor een aanzienlijke dip gezorgd in het aantal aanvragen, beslissingen en inwillingen. In 2010 krabbelt het aantal inwillingen weer op naar 5.561, maar het aantal van 2008 van 6.525 is nog niet bereikt.

De meest voorkomende nationaliteiten van de afgelopen drie jaar zijn de Indiase, Chinese, Amerikaanse, Turkse en Japanse. Een aanzienlijk deel hiervan laat ook zijn of haar gezin overkomen.

Bij kennismigranten gaat het vaak om jongvolwassenen in de leeftijdscategorie 25 tot en met 29 jaar (35% in 2010). Het gaat veel vaker om mannen (78% in 2010) dan om vrouwen (22% in 2010).

5.3.3 *Onderzoeker*

Er komen steeds meer wetenschappelijk onderzoekers naar Nederland. Het aantal inwillingen is gestegen van 864 in 2008 naar 1.485 in 2010. Het inwilligingspercentage ligt de gehele periode op of boven de 98%. Deze stijging kent twee mogelijke oorzaken. Ten eerste de voornoemde implementatie van Richtlijn 2005/71/EG van de Raad van de EU in het Nederlandse vreemdelingenbeleid. Een tweede mogelijke oorzaak is het beleid van de Nederlandse overheid om in het kader van de door de Europese Commissie in 2000 gelanceerde *Lissabonstrategie* en de in 2010 gelanceerde *Europa 2020 strategie* meer aandacht te besteden aan onderzoek en ontwikkeling. Het aantrekken van toptalent uit het buitenland is een wezenlijk onderdeel van dit beleid.

De meest voorkomende nationaliteiten van de afgelopen drie jaar zijn de Chinese, Iraanse, Indonesische, Amerikaanse en Braziliaanse. De Chinese nationaliteit staat met afstand bovenaan en stijgt nog steeds. Dit komt doordat China zich de afgelopen jaren steeds meer op het gebied van (academisch) onderzoek en wetenschap manifesteert. Ook wordt er gericht Chinees toptalent naar Nederland gehaald.

Bij onderzoekers gaat het vaak om jongvolwassenen in de leeftijdscategorie 25 tot en met 29 jaar (38% in 2010). Het gaat vaker om mannen (62% in 2010) dan om vrouwen (38% in 2010).

5.3.4 *Arbeid in loondienst*

Het aantal beslissingen op aanvragen van vreemdelingen die in Nederland willen verblijven voor arbeid in loondienst neemt de laatste jaren af. Het aantal inwillingen volgt die trend. Zo daalde het aantal inwillingen van 2.380 in 2008 naar 1.534 in 2010. Een oorzaak hiervan ligt mogelijk in de economische crisis. Daarnaast kan de kennismigrantenregeling een aantrekkelijk alternatief zijn voor

werkgevers met hoogopgeleide en goedverdienende werknemers, aangezien in die gevallen een TWV niet nodig is en bij arbeid in loondienst wel. Het inwilligingspercentage lag in 2010 op 91%.

De meest voorkomende nationaliteiten van de afgelopen drie jaar zijn de Chinese, Amerikaanse, Japanse, Filipijnse en Turkse. Vreemdelingen die voor arbeid in loondienst naar Nederland komen zijn dikwijls tussen de 25 en 44 jaar (67%). Het gaat veel vaker om mannen (82% in 2010) dan om vrouwen (18% in 2010).

5.3.5

Au pair

Het aantal beslissingen op aanvragen voor verblijf als au pair lag in 2008 op 1.568 en vertoonde tot dan toe een stijgende lijn. Mogelijk is dat het gevolg van de invoering van de nieuwe Wet op de kinderopvang in 2005 en het vereenvoudigen van de toelatingsprocedure voor au pairs. Het aantal is in 2009 echter gedaald tot 1.379 om in 2010 weer te stijgen tot 1.427. Er is dan ook geen sprake meer van een duidelijke trend. De daling in 2009 is mogelijk een gevolg van de economische crisis.

De meest voorkomende nationaliteiten van de afgelopen drie jaar zijn de Filipijnse, Zuid-Afrikaanse, Braziliaanse, Peruaanse en Indonesische nationaliteit. Bij au pairs gaat het vaak om jongvolwassenen in de leeftijdscategorie 21 tot en met 24 jaar (60% in 2010). Het gaat bijna altijd om vrouwen (98% in 2010).

5.4 Arbeidsmigratie: tabellen en figuren

5.1 Arbeidsmigratie: beslissingen op aanvragen (van onderdanen van derde landen) om een verblijfsvergunning, 2008-2010

Beslissingen	2008	%	2009	%	2010	%
Kennismigrant	6.525	100%	4.992	100%	5.561	100%
Afwijzingen	47	1%	42	1%	8	0%
Inwilligingen	6.411	98%	4.895	98%	5.531	99%
Overige beslissingen	67	1%	55	1%	22	0%
Onderzoeker	878	100%	1.335	100%	1.494	100%
Afwijzingen	8	1%	4	0%	0	0%
Inwilligingen	864	98%	1.305	98%	1.485	99%
Overige beslissingen	6	1%	26	2%	9	1%
Arbeid in loondienst	2.668	100%	2.634	100%	1.686	100%
Afwijzingen	150	6%	174	7%	119	7%
Inwilligingen	2.380	89%	2.382	90%	1.534	91%
Overige beslissingen	138	5%	78	3%	33	2%
Au pair¹	1.568	100%	1.379	100%	1.427	100%
Afwijzingen	51	3%	51	4%	40	3%
Inwilligingen	1.508	96%	1.321	96%	1.376	96%
Overige beslissingen	9	1%	7	1%	11	1%
Overige arbeidsmigratie	697	100%	995	100%	984	100%
Afwijzingen	187	27%	412	41%	423	43%
Inwilligingen	450	65%	530	53%	522	53%
Overige beslissingen	60	9%	53	5%	39	4%
Totaal arbeidsmigratie	12.336	100%	11.335	100%	11.152	100%
Afwijzingen	443	4%	683	6%	590	5%
Inwilligingen	11.613	94%	10.433	92%	10.448	94%
Overige beslissingen	280	2%	219	2%	114	1%

¹ In de Europese context wordt verblijf als au pair - anders dan in de Nederlandse context - aangemerkt als arbeidsmigratie. Om die reden is verblijf als au pair opgenomen in dit deel van het rapport.

5.2 Arbeidsmigratie: inwilligingen en de top 10 nationaliteiten, 2008-2010²

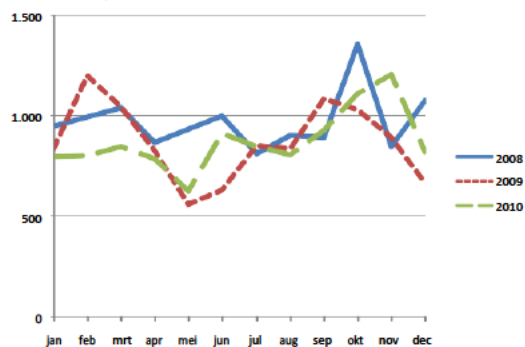
Nationaliteit	2008	2009	2010
1. Indiase	2.259	1.791	2.066
2. Chinese	1.340	1.727	1.333
3. Amerikaanse	1.387	1.120	1.288
4. Turkse	470	515	652
5. Filipijnse	718	674	603
6. Japanse	589	470	448
7. Zuid-Afrikaanse	592	450	405
8. Braziliaanse	342	292	310
9. Russische	281	261	256
10. Canadese	317	220	238
Overige nationaliteiten	3.318	2.913	2.849
Totaal	11.613	10.433	10.448

5.3 Arbeidsmigratie: afwijzingen en de top 10 nationaliteiten, 2008-2010²

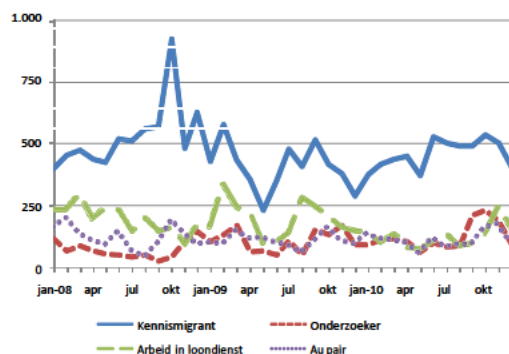
Nationaliteit	2008	2009	2010
1. Turkse	170	443	427
2. Amerikaanse	70	48	49
3. Egyptische	2	5	10
4. Australische	14	11	10
5. Chinese	14	17	9
6. Ghanese	6	7	8
7. Indiase	12	6	7
8. Marokkaanse	20	21	6
9. Filipijnse	11	5	6
10. Canadese	12	15	6
Overige nationaliteiten	112	105	52
Totaal	443	683	590

² De volgorde van de top 10 van 2010 is gehanteerd voor de aantallen van de voorgaande jaren.

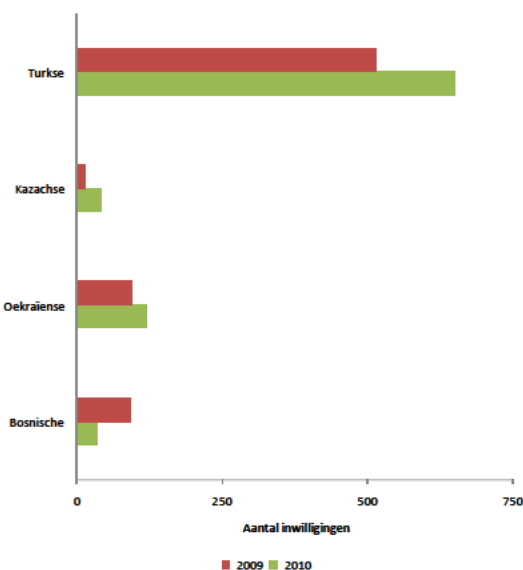
5.4 Arbeidsmigratie: inwilligingen, 2008-2010

5.5 Arbeidsmigratie: inwilligingen per verblijfsdoel, 2008-2010

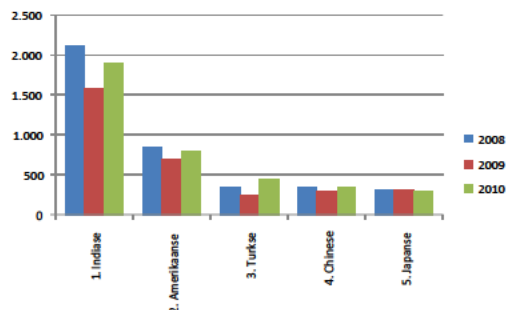

5.6 Arbeidsmigratie: grootste stijgers en dalers, 2009-2010³

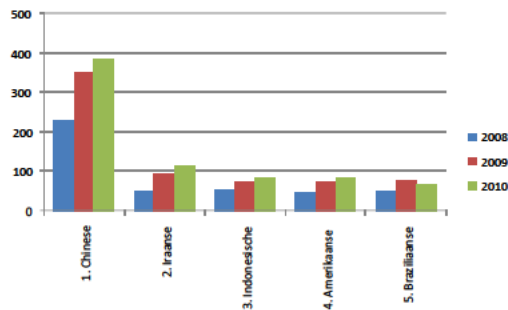

³ De selectiecriteria voor deze grafiek zijn nationaliteiten met een jaarlijks absoluut verschil van 25 of meer; en een jaarlijks percentageel verschil van 25% of meer.

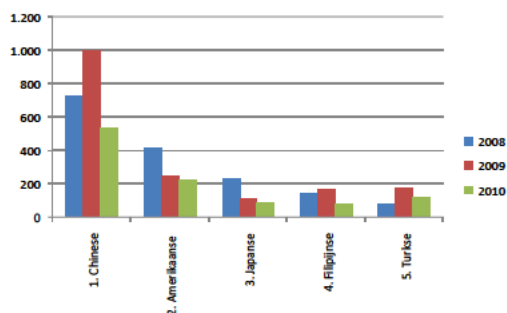
5.7 Kennismigrant: inwilligingen en de top 5 nationaliteiten over 3 jaar

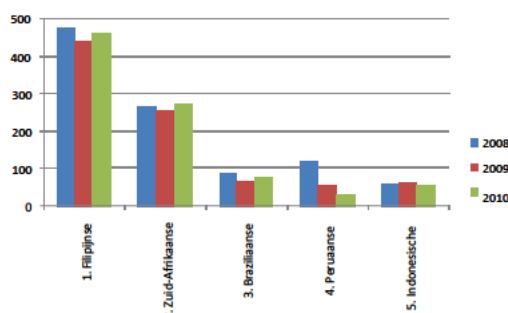
5.8 Onderzoeker: inwilligingen en de top 5 nationaliteiten over 3 jaar

5.9 Arbeid in loondienst: inwilligingen en de top 5 nationaliteiten over 3 jaar

5.10 Au pair: inwilligingen en de top 5 nationaliteiten over 3 jaar

5.11 Kennismigrant: inwilligingen, geslacht en leeftijd, 2009-2010

Leeftijd	2010			2009		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
0 - 2	0%	0%	0%	0%	0%	0%
3 - 10	0%	0%	0%	0%	0%	0%
11 - 17	0%	0%	0%	0%	0%	0%
18 - 20	0%	0%	0%	0%	0%	0%
21 - 24	5%	3%	9%	6%	3%	8%
25 - 29	26%	9%	35%	28%	10%	38%
30 - 34	19%	4%	23%	20%	5%	24%
35 - 44	19%	4%	23%	16%	3%	20%
45 - 54	7%	1%	8%	6%	1%	8%
55 - 64	2%	0%	2%	2%	0%	2%
65+	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Onbek.	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Totaal	78%	22%	100%	77%	23%	100%

5.12 Onderzoeker: inwilligingen, geslacht en leeftijd, 2009-2010

Leeftijd	2010			2009		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
0 - 2	0%	0%	0%	0%	0%	0%
3 - 10	0%	0%	0%	0%	0%	0%
11 - 17	0%	0%	0%	0%	0%	0%
18 - 20	0%	0%	0%	0%	0%	0%
21 - 24	6%	5%	11%	4%	5%	9%
25 - 29	23%	16%	39%	21%	17%	38%
30 - 34	15%	9%	24%	14%	9%	23%
35 - 44	13%	6%	20%	14%	8%	22%
45 - 54	3%	2%	5%	4%	2%	6%
55 - 64	1%	1%	2%	2%	0%	2%
65+	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Onbek.	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Totaal	62%	38%	100%	59%	41%	100%

5.13 Arbeid in loondienst: inwilligingen, geslacht en leeftijd, 2009-2010

Leeftijd	2010			2009		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
0 - 2	0%	0%	0%	0%	0%	0%
3 - 10	0%	0%	0%	0%	0%	0%
11 - 17	0%	0%	0%	0%	0%	0%
18 - 20	5%	1%	6%	4%	1%	5%
21 - 24	14%	4%	19%	13%	3%	17%
25 - 29	21%	5%	25%	20%	4%	24%
30 - 34	18%	3%	22%	18%	3%	20%
35 - 44	17%	3%	20%	21%	3%	24%
45 - 54	5%	1%	6%	8%	1%	8%
55 - 64	1%	1%	2%	1%	0%	2%
65+	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Onbek.	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Totaal	82%	18%	100%	86%	14%	100%

5.14 Au pair: inwilligingen, geslacht en leeftijd, 2009-2010

Leeftijd	2010			2009		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
0 - 2	0%	0%	0%	0%	0%	0%
3 - 10	0%	0%	0%	0%	0%	0%
11 - 17	0%	0%	0%	0%	0%	0%
18 - 20	0%	23%	23%	1%	23%	23%
21 - 24	1%	59%	60%	3%	58%	61%
25 - 29	0%	17%	17%	0%	15%	16%
30 - 34	0%	0%	0%	0%	0%	0%
35 - 44	0%	0%	0%	0%	0%	0%
45 - 54	0%	0%	0%	0%	0%	0%
55 - 64	0%	0%	0%	0%	0%	0%
65+	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Onbek.	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Totaal	2%	98%	100%	4%	96%	100%

6 Migratie totalen

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt nog even kort stilgestaan bij de totale reguliere migratie van onderdanen van derde landen naar Nederland. Ook de restcategorie migratiecategorie overige migratie wordt hier belicht om het geheel te completeren.

6.2 Trends

Het totaal aantal beslissingen op aanvragen van onderdanen van derde landen om een reguliere verblijfsvergunning is gedaald van 64.169 beslissingen in 2008 tot 51.002 beslissingen in 2010. Het aantal inwilligingen vertoont eveneens een dalende trend van 56.501 in 2008 tot 45.799 in 2010. Een belangrijke oorzaak van de daling is de afname na 2008 van het aantal beslissingen in het kader van de Regeling ter Afhandeling van de Nalatenschap van de Oude Vreemdelingenwet (RANOV) in de migratiecategorie overige migratie. Dit is duidelijk terug te zien in figuur 6.6 op de volgende bladzijde. Ook de dalende trend bij gezinsmigratie is debet aan de daling van het totaal aantal inwilligingen. Het inwilligingspercentage schommelt tussen de 87% en 90%.

De bij de inwilligingen meest voorkomende nationaliteiten in 2010 zijn de Chinese (10%), Turkse (9%), Amerikaanse (9%), Indiase (8%) en Marokkaanse (5%) nationaliteit. De grote stijgers (in 2010 ten opzichte van 2009) bij het aantal inwilligingen zijn de Saoedi-Arabische, Singaporese, Haïtiaanse en Kazachse nationaliteit. De grootste dalers zijn de Soedanese en Sierra Leoneanse nationaliteit. Bij de afwijzingen zijn de meest voorkomende nationaliteiten in 2010 de Turkse (18%), Afghaanse (6%), Egyptische (6%), Marokkaanse (5%) en Ghanese (5%) nationaliteit.

De grootste migratiecategorie is gezinsmigratie. Deze categorie vormt met 47% van het aantal inwilligingen bijna de helft van het aantal onderdanen van derde landen dat naar Nederland komt. De tweede grote categorie is arbeidsmigratie, met 23% van het totaal. Studiemigratie heeft eveneens een aandeel van 23%. Overige migratie is tot slot goed voor 7% van het totaal aan reguliere migratie van onderdanen van derde landen naar Nederland.

Bij gezinsmigratie gaat vaak om kinderen in de leeftijdscategorie 0 tot en met 2 jaar (21% in 2010) en jongvolwassenen in de leeftijdscategorie 25 tot en met 29 jaar (18% in 2010). Het gaat veel vaker om vrouwen (63% in 2010) dan om mannen (37% in 2010). Bij studiemigratie zijn het net iets vaker vrouwen (53% in 2010) dan mannen (47% in 2010). Het gaat dan vaak om jongvolwassenen in de leeftijdscategorie 21 tot en met 24 jaar (43% in 2010). Arbeidsmigranten zijn gemiddeld net iets ouder. De leeftijdscategorie 25 tot en met 29 jaar (32% in 2010) komt daar het meest voor. Het zijn veel vaker mannen (65% in 2010) dan vrouwen (35% in 2010). Bij de laatste categorie overige migratie is de verdeling meer fifty-fifty, ook de leeftijdsverspreiding is meer gelijkmatig verdeeld over de verschillende leeftijdscategorieën.

6.3 Migratie totalen: tabellen en figuren

6.1 Reguliere migratie: beslissingen op aanvragen (van onderdanen van derde landen) om een verblijfsvergunning, 2008-2010

Beslissingen	2008	%	2009	%	2010	%
Gezinsmigratie	26.099	100%	25.746	100%	23.760	100%
Afwijzingen	1.388	5%	2.068	8%	1.806	8%
Inwilligingen	24.092	92%	23.078	90%	21.565	91%
Overige beslissingen	619	2%	600	2%	389	2%
Studiemigratie	9.083	100%	10.042	100%	10.621	100%
Afwijzingen	120	1%	36	0%	36	0%
Inwilligingen	8.850	97%	9.944	99%	10.510	99%
Overige beslissingen	113	1%	62	1%	75	1%
Arbeidsmigratie	12.336	100%	11.335	100%	11.152	100%
Afwijzingen	443	4%	683	6%	590	5%
Inwilligingen	11.613	94%	10.433	92%	10.448	94%
Overige beslissingen	280	2%	219	2%	114	1%
Overige migratie¹	16.651	100%	8.267	100%	5.469	100%
Afwijzingen	3.611	22%	2.963	36%	1.786	33%
Inwilligingen	11.946	72%	4.544	55%	3.276	60%
Overige beslissingen	1.094	7%	760	9%	407	7%
Totale reguliere migratie	64.169	100%	55.390	100%	51.002	100%
Afwijzingen	5.562	9%	5.750	10%	4.218	8%
Inwilligingen	56.501	88%	47.999	87%	45.799	90%
Overige beslissingen	2.106	3%	1.641	3%	985	2%

¹ In deze tabel zijn vluchtelingenstatus, subsidiaire bescherming en humanitaire redenen niet meegenomen onder overige migratie, aangezien dit geen reguliere migratie betreft.

6.2 Reguliere migratie: inwilligingen en de top 10 nationaliteiten, 2008-2010²

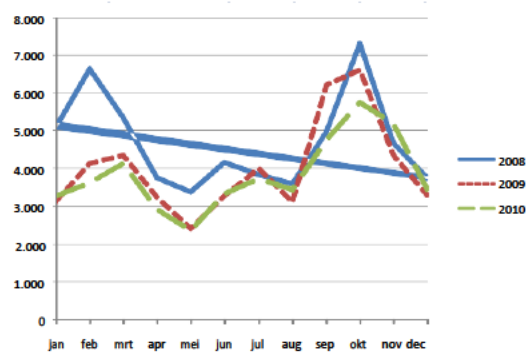
Nationaliteit	2008	2009	2010
1. Chinese	5.743	5.483	4.773
2. Turkse	5.005	4.553	4.323
3. Amerikaanse	4.412	4.035	4.160
4. Indiase	3.814	3.577	3.870
5. Marokkaanse	2.499	2.288	2.088
6. Indonesische	1.436	1.292	1.340
7. Braziliaanse	1.315	1.235	1.221
8. Japanse	1.419	1.238	1.111
9. Surinaamse	1.459	1.283	1.107
10. Russische	1.246	1.063	1.073
Overige nationaliteiten	28.153	21.952	20.733
Totaal	56.501	47.999	45.799

6.3 Reguliere migratie: afwijzingen en de top 10 nationaliteiten, 2008-2010²

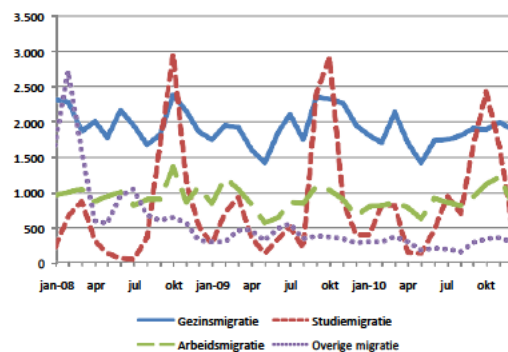
Nationaliteit	2008	2009	2010
1. Turkse	650	922	762
2. Afghaanse	201	212	239
3. Egyptische	45	110	235
4. Marokkaanse	275	306	229
5. Ghaneese	167	494	196
6. Chinese	227	198	158
7. Surinaamse	148	168	152
8. Somalische	138	75	139
9. Nigeriaanse	121	256	137
10. Amerikaanse	267	189	131
Overige nationaliteiten	3.323	2.820	1.840
Totaal	5.562	5.750	4.218

² De volgorde van de top 10 van 2010 is gehanteerd voor de aantallen van de voorgaande jaren.

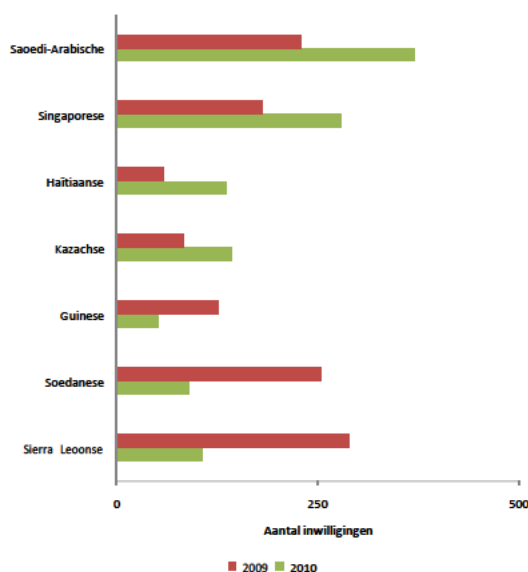
6.4 Reguliere migratie: totaal aantal inwilligingen, 2008-2010

6.5 Reguliere migratie: inwilligingen per migratiecategorie, 2008-2010

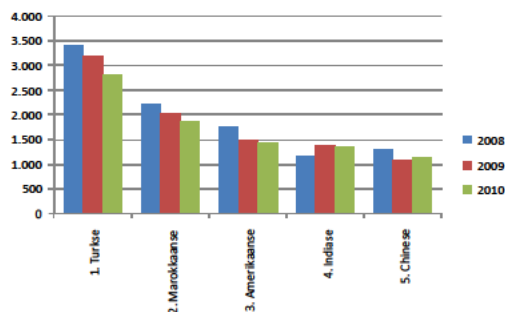

6.6 Reguliere migratie: grootste stijgers en dalers, 2009-2010³

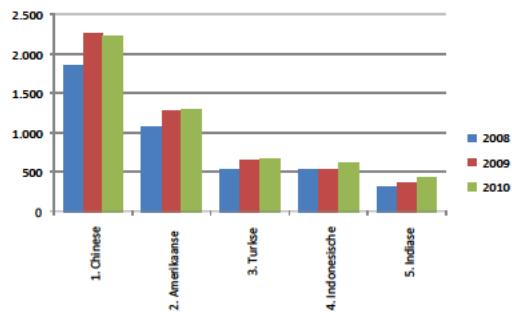

³ De selectiecriteria voor deze grafiek zijn nationaliteiten met een jaarlijks absoluut verschil van 50 of meer; en een jaarlijks percentageel verschil van 50% of meer.

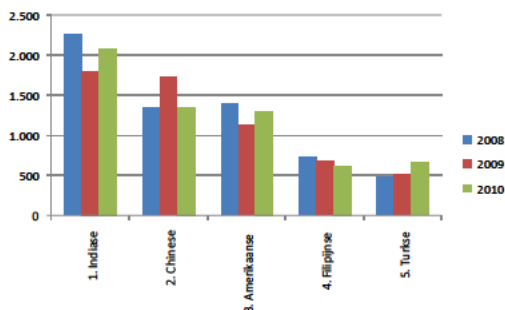
6.7 Gezinsmigratie: inwilligingen en de top 5 nationaliteiten, 2008-2010

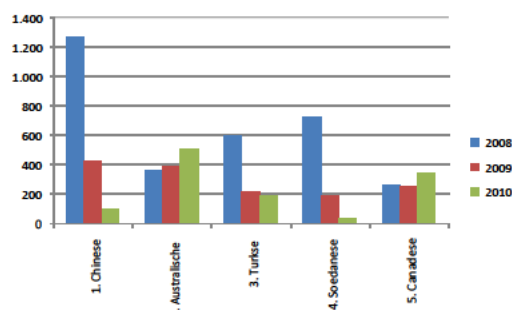
6.8 Studiemigratie: inwilligingen en de top 5 nationaliteiten, 2008-2010

6.9 Arbeidsmigratie: inwilligingen en de top 5 nationaliteiten, 2008-2010

6.10 Overige migratie: inwilligingen en de top 5 nationaliteiten, 2008-2010

6.11 Gezinsmigratie: inwilligingen, geslacht en leeftijd, 2009-2010

Leeftijd	2010			2009		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
0 - 2	11%	10%	21%	10%	10%	20%
3 - 10	5%	5%	10%	6%	5%	11%
11 - 17	3%	3%	6%	4%	4%	7%
18 - 20	1%	1%	1%	1%	1%	1%
21 - 24	2%	8%	10%	2%	8%	10%
25 - 29	5%	13%	18%	6%	13%	18%
30 - 34	5%	9%	14%	5%	9%	14%
35 - 44	4%	10%	14%	4%	9%	13%
45 - 54	1%	3%	4%	1%	2%	3%
55 - 64	0%	1%	1%	0%	1%	1%
65+	0%	1%	1%	0%	1%	1%
Onbek.	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Totaal	37%	63%	100%	38%	62%	100%

6.12 Studiemigratie: inwilligingen, geslacht en leeftijd, 2009-2010

Leeftijd	2010			2009		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
0 - 2	0%	0%	0%	0%	0%	0%
3 - 10	0%	0%	0%	0%	0%	0%
11 - 17	1%	1%	1%	0%	0%	1%
18 - 20	9%	14%	23%	10%	14%	24%
21 - 24	20%	24%	43%	19%	21%	40%
25 - 29	10%	10%	20%	11%	10%	21%
30 - 34	4%	3%	8%	5%	3%	8%
35 - 44	2%	1%	4%	3%	2%	5%
45 - 54	0%	0%	1%	0%	0%	1%
55 - 64	0%	0%	0%	0%	0%	0%
65+	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Onbek.	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Totaal	47%	53%	100%	49%	51%	100%

6.14 Arbeidsmigratie: inwilligingen, geslacht en leeftijd, 2009-2010

Leeftijd	2010			2009		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
0 - 2	0%	0%	0%	0%	0%	0%
3 - 10	0%	0%	0%	0%	0%	0%
11 - 17	0%	0%	0%	0%	0%	0%
18 - 20	1%	3%	4%	1%	3%	5%
21 - 24	7%	11%	18%	8%	11%	19%
25 - 29	21%	11%	32%	21%	10%	31%
30 - 34	15%	4%	20%	15%	4%	19%
35 - 44	15%	4%	18%	14%	3%	18%
45 - 54	5%	1%	6%	5%	1%	6%
55 - 64	1%	0%	2%	1%	0%	2%
65+	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Onbek.	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Totaal	65%	35%	100%	67%	33%	100%

6.15 Overige migratie: inwilligingen, geslacht en leeftijd, 2009-2010

Leeftijd	2010			2009		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
0 - 2	1%	1%	1%	0%	0%	1%
3 - 10	2%	2%	4%	3%	3%	5%
11 - 17	3%	5%	8%	4%	5%	9%
18 - 20	3%	7%	10%	3%	4%	7%
21 - 24	7%	8%	16%	6%	7%	13%
25 - 29	8%	9%	17%	12%	7%	19%
30 - 34	5%	5%	10%	7%	4%	11%
35 - 44	6%	6%	12%	10%	6%	16%
45 - 54	9%	4%	13%	7%	4%	11%
55 - 64	2%	2%	4%	2%	2%	4%
65+	2%	2%	3%	2%	2%	3%
Onbek.	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Totaal	49%	51%	100%	56%	44%	100%

7 Reguliere migratie naar de Europese Unie

7.1 Inleiding

Als gevolg van de Verordening Migratiestatistiek kan er een redelijk goede vergelijking worden gemaakt tussen de verschillende EU-lidstaten op het gebied van reguliere migratie. In dit hoofdstuk wordt gekeken naar reguliere migratie naar de Europese Unie over 2008 en 2009. Op het moment van schrijven van onderhavige rapportage was 2010 nog niet beschikbaar. In 2008 gingen het om 1,9 miljoen onderdanen van derde landen die zich in de EU vestigden met een reguliere vergunning voor gezinsmigratie, studiemigratie of arbeidsmigratie. In 2009 waren dat er 1,7 miljoen. In de volgende paragrafen zal worden ingegaan op deze drie migratiecategorieën. Overige migratie wordt buiten beschouwing gelaten.

7.2 EU Gezinsmigratie

Gezinsmigratie van onderdanen van derde landen is in 2009 ten opzichte van 2008 gedaald in de EU. Vooral in Spanje is het aantal gezinsmigranten sterk gedaald. Mogelijk hangt dit samen met de economische crisis, aangezien arbeidsmigratie voor Spanje eveneens een daling laat zien. In 2009 ging het in de EU om ruim 630.000 gezinsmigranten, terwijl het er in 2008 nog bijna 685.000 waren.

Spanje stond in 2008 bovenaan met 22% van alle gezinsmigratie naar de EU. In 2009 was dat anders en stond het Verenigd Koninkrijk bovenaan. Deze lidstaat was dat jaar goed voor 19% van alle gezinsmigratie naar de EU. Gevolgd door Spanje met 16% en Frankrijk met 13%. Nederland neemt met 4% van het totaal aan gezinsmigranten een bescheiden plek (achtste plaats na België) in op het gebied van gezinsmigratie.

De meeste gezinsmigranten die naar de EU komen, hebben de Marokkaanse nationaliteit (10% in 2009). Gevolgd door de Indiase (6% in 2009) en de Albanese nationaliteit (5%). De voor Nederland relevante nationaliteiten zijn de Turkse, Marokkaanse, Amerikaanse en Indiase nationaliteit. Turken gaan vooral naar Duitsland, gevolgd door Frankrijk, Oostenrijk, Nederland en België (zie figuur 7.6). Marokkanen gaan vooral naar Spanje, Frankrijk en Italië, gevolgd door België en Nederland (zie figuur 7.7). Amerikanen gaan vooral naar het Verenigd Koninkrijk, evenals Indiërs. Voornoemde Albanezen gaan vooral naar Griekenland en Italië.

Wanneer gekeken wordt naar Nederland en een aantal 'buurlanden' van Nederland, te weten België, Duitsland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en Zweden, dan vallen een aantal zaken op (zie tabel 7.10 tot en met 7.14). Zo zijn gezinsmigranten naar het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk veelal afkomstig uit voormalige koloniën van deze landen. Daarnaast is de link met het Franse of Engelse taalgebied vaak aanwezig. Ook valt op dat de Chinese nationaliteit als enige nationaliteit in de top 10 gezinsmigratie van alle zes lidstaten zit. De Turkse nationaliteit komt niet voor in de top 10 van het Verenigd Koninkrijk, maar wel in de top 10 van de andere vijf lidstaten. De Amerikaanse nationaliteit komt niet voor in de top 10 van Frankrijk, maar wel in die van de overige vijf lidstaten. Opvallende eenlingen in de top 10 zijn de Kosovaarse nationaliteit in Duitsland (derde plaats), de Comorese nationaliteit in Frankrijk (vijfde plaats) en de staatlozen in Zweden (zesde plaats).

7.3 EU Gezinsmigratie: tabellen & figuren

7.1 EU Gezinsmigratie: verleende verblijfsvergunningen aan onderdanen van derde landen, 2008-2009¹

Lidstaat	2008	%	2009	%
België	20.320	3%	28.523	5%
Bulgarije	1.546	0%	1.539	0%
Cyprus	183	0%	640	0%
Denemarken	4.231	1%	4.326	1%
Duitsland	49.642	7%	54.139	9%
Estland	1.402	0%	1.148	0%
Finland	7.170	1%	6.643	1%
Frankrijk	85.475	12%	83.528	13%
Griekenland	21.855	3%	22.637	4%
Hongarije	8.405	1%	1.753	0%
Ierland	3.409	0%	2.608	0%
Italië	76.764	11%	75.153	12%
Letland	2.464	0%	759	0%
Litouwen	659	0%	788	0%
Luxemburg ²				
Malta	954	0%	391	0%
Nederland	24.092	4%	23.078	4%
Oostenrijk	14.400	2%	14.572	2%
Polen	8.921	1%	8.699	1%
Portugal	27.270	4%	19.964	3%
Roemenië	6.109	1%	6.043	1%
Slovenië	3.962	1%	3.116	0%
Slowakije	1.224	0%	1.156	0%
Spanje	150.101	22%	100.620	16%
Tsjechië	10.699	2%	9.283	1%
Verenigd Koninkrijk	117.041	17%	121.268	19%
Zweden	36.626	5%	37.890	6%
Totaal	684.924	100%	630.264	100%

¹ Eurostat database - update via n 18-03-2011.

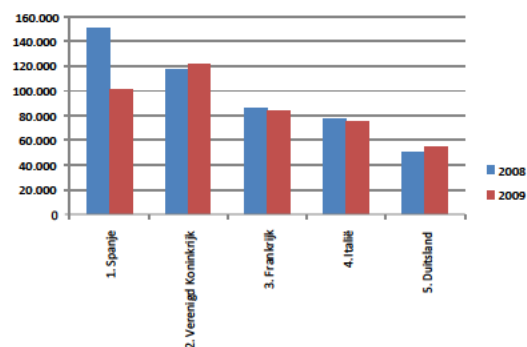
² Niet beschikbaar

7.2 EU Gezinsmigratie: verleende verblijfsvergunningen en de top 25 nationaliteiten³

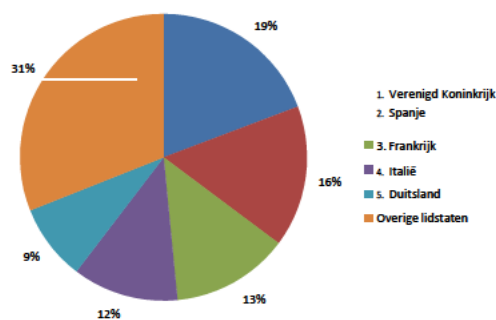
Nationaliteit	2008	2009
1. Marokkaanse	71.283	62.364
2. Indiase	33.075	37.430
3. Albanese	32.249	33.875
4. Turkse	29.303	28.634
5. Chinese	27.748	24.046
6. Braziliaanse	27.398	23.950
7. Algerijnse	22.330	21.494
8. Pakistaanse	18.235	19.080
9. Oekraïense	21.781	17.898
10. Russische	18.642	16.057
11. Amerikaanse	18.055	15.705
12. Colombiaanse	22.028	14.668
13. Iraakse	12.930	14.010
14. Tunesische	10.718	11.012
15. Moldavische	10.555	10.845
16. Nigeriaanse	9.180	10.339
17. Peruaanse	14.334	10.215
18. Thaise	10.522	9.923
19. Ecuadoraanse	23.864	9.912
20. Filipijnse	9.022	9.621
21. Dominicaanse	11.164	8.528
22. Servische	10.961	8.282
23. Somalische	5.834	7.399
24. Bengaalse	7.370	7.390
25. Kosovaarse	4.783	7.278
Overige nationaliteiten	201.560	190.669
Totaal	684.924	630.624

³ De volgorde van de top 25 van 2009 is gehanteerd voor de aantallen van de voorgaande jaren.

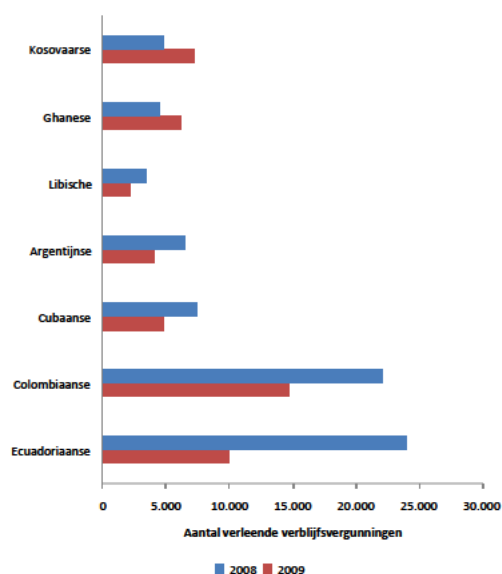
7.3 EU Gezinsmigratie: Top 5 EU bestemmingslanden, 2008-2009

7.4 EU Gezinsmigratie: Top 5 EU bestemmingslanden, 2009

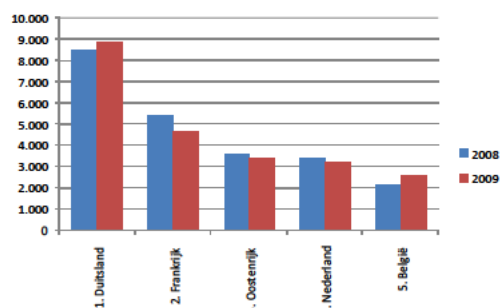

7.5 EU Gezinsmigratie: grootste stijgers en dalers, 2008-2009⁴

⁴ De selectiecriteria voor deze grafiek zijn nationaliteiten met een jaarlijks absoluut verschil van 1000 of meer; en een jaarlijks percentageel verschil van 30% of meer.

7.6 Gezinsmigratie: Top 5 EU bestemmingslanden voor Turken

7.10 EU Gezinsmigratie: Top 10 nationaliteiten in het Verenigd Koninkrijk

7.11 EU Gezinsmigratie: Top 10 nationaliteiten in België

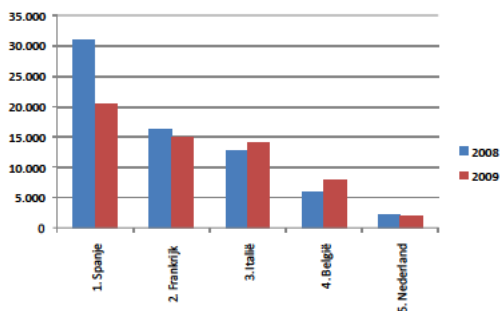
Nationaliteit	2008	2009
1. Marokkaanse	5.985	7.972
2. Turkse	2.121	2.526
3. Congolese (DRC)	639	1.143
4. Algerijnse	624	854
5. Indiase	645	671
6. Amerikaanse	581	664
7. Braziliaanse	377	799
8. Chinese	479	660
9. Japanse	445	662
10. Kameroense	430	670
Overige nationaliteiten	7.994	11.902
Totaal	20.320	28.523

7.12 EU Gezinsmigratie: Top 10 nationaliteiten in Duitsland

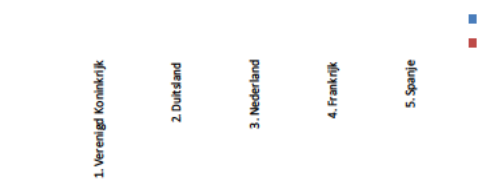
Nationaliteit	2008	2009
1. Turkse	8.488	8.841
2. Russische	2.976	3.106
3. Kosovoarse	3.043	2.944
4. Amerikaanse	2.264	2.171
5. Indiase	2.006	2.167
6. Iraakse	872	2.892
7. Servische	1.540	2.053
8. Japanse	1.474	1.430
9. Chinese	1.419	1.475
10. Thaise	1.182	1.450
Overige nationaliteiten	24.378	25.610
Totaal	49.642	54.139

7.13 EU Gezinsmigratie: Top 10 nationaliteiten in Frankrijk

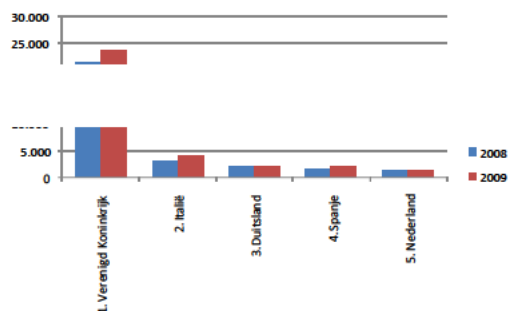
7.7 Gezinsmigratie: Top 5 EU bestemmingslanden voor Marokkanen

7.8 Gezinsmigratie: Top 5 EU bestemmingslanden voor Amerikanen

7.9 Gezinsmigratie: Top 5 EU bestemmingslanden voor Indiërs

Nationaliteit	2008	2009
1. Indiase	21.453	23.841
2. Pakistaanse	11.205	10.412
3. Amerikaanse	7.502	6.340
4. Nigeriaanse	4.066	5.452
5. Saoedi-Arabisch	4.222	5.138
6. Braziliaanse	2.533	5.084
7. Bengaalse	4.108	3.270
8. Chinese	3.643	3.480
9. Zuid-Afrikaanse	3.470	3.182
10. Filipijnse	3.283	3.136
Overige nationaliteiten	51.556	51.933
Totaal	117.041	121.268

Nationaliteit	2008	2009
1. Algerijnse	18.109	16.987
2. Marokkaanse	16.416	14.985
3. Tunesische	6.291	6.752
4. Turkse	5.396	4.619
5. Comorese	2.536	2.799
6. Kameroense	2.463	2.507
7. Ivoirse	2.269	2.158
8. Senegalese	1.936	2.204
9. Malinese	1.910	2.023
10. Chinese	1.838	1.827
Overige nationaliteiten	26.311	26.667
Totaal	85.475	83.528
10. Amerikaanse	709	732
Overige nationaliteiten	12.945	14.896
Totaal	36.626	37.890

7.4 EU Studiémigratie

Studiémigratie van onderdanen van derde landen is in 2009 ten opzichte van 2008 gestegen in de EU. In 2009 ging het in de EU om bijna 509.000 studiémigranten, terwijl het er in 2008 nog ruim 455.000 waren.

Het Verenigd Koninkrijk stond in 2008 bovenaan met 49% van alle studiémigratie naar de EU. In 2009 is dit zelfs gestegen tot 53%. Het Verenigd Koninkrijk wordt in 2009 gevolgd door Frankrijk met 11%, Duitsland met 6% en Italië met 6%. Nederland neemt met 2% van het totaal aan studiémigranten een bescheiden plek (tiende plaats na Ierland) in op het gebied van studiémigratie.

De meeste studiémigranten die naar de EU komen, hebben de Chinese nationaliteit (14% in 2009). Gevolgd door de Indiase nationaliteit (12% in 2009) en de Amerikaanse nationaliteit (10%). De voor Nederland relevante nationaliteiten zijn de Chinese, Amerikaanse, Turkse en Indonesische nationaliteit. Chinezen gaan vooral naar het Verenigd Koninkrijk, op afstand gevolgd door Frankrijk, Duitsland, Italië en Denemarken (zie figuur 7.20). Amerikanen gaan vooral naar het Verenigd Koninkrijk, op afstand gevolgd door Italië, Duitsland, Spanje en Frankrijk (zie figuur 7.21). Turken gaan vooral naar het Verenigd Koninkrijk, op afstand gevolgd door Duitsland, Italië, Bulgarije en Denemarken. Indonesiërs gaan vooral naar het Verenigd Koninkrijk, Duitsland en Nederland.

Wanneer gekeken wordt naar Nederland en een aantal 'buurlanden' van Nederland, te weten België, Duitsland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en Zweden, dan vallen een aantal zaken op (zie tabel 7.24 tot en met 7.28). Zo zijn studiémigranten naar het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk redelijk vaak afkomstig uit voormalige koloniën van deze landen. Daarnaast is de link met het Franse of Engelse taalgebied vaak aanwezig. Ook valt op dat de Chinese en Amerikaanse nationaliteit als enige nationaliteiten in de top 10 studiémigratie van alle zes lidstaten zit. De Indiase nationaliteit komt niet voor in de top 10 van Frankrijk, maar wel in de top 10 van de andere vijf lidstaten. Een opvallende eenling in de top 10 van België is de Kameroense nationaliteit (eerste plaats).

7.5 EU Studiémigratie: tabellen & figuren

7.15 EU Studiémigratie: verleende verblijfsvergunningen aan onderdanen van derde landen, 2008-2009¹

Lidstaat	2008	%	2009	%
België	6.743	1%	7.222	1%
Bulgarije	1.168	0%	1.623	0%
Cyprus	4.023	1%	5.407	1%
Denemarken	19.279	4%	16.253	3%
Duitsland	29.985	7%	31.345	6%
Estland ²			383	0%
Finland	4.441	1%	3.949	1%
Frankrijk	52.226	11%	53.563	11%
Griekenland	1.449	0%	1.489	0%
Hongarije	7.760	2%	4.234	1%
Ierland	12.538	3%	12.263	2%
Italië	28.609	6%	32.634	6%
Letland	346	0%	212	0%
Litouwen	447	0%	422	0%
Luxemburg ²				
Malta	202	0%	191	0%
Nederland	8.850	2%	9.944	2%
Oostenrijk	2.853	1%	3.233	1%
Polen	6.145	1%	7.066	1%
Portugal	4.344	1%	4.302	1%
Roemenië	2.969	1%	3.541	1%
Slovenië	246	0%	666	0%
Slowakije	449	0%	334	0%
Spanje	21.665	5%	22.068	4%
Tsjechië	4.220	1%	4.142	1%
Verenigd Koninkrijk	222.711	49%	268.506	53%
Zweden	11.695	3%	13.968	3%
Totaal	455.363	100%	508.960	100%

¹ Eurostat database - update van 18-03-2011.

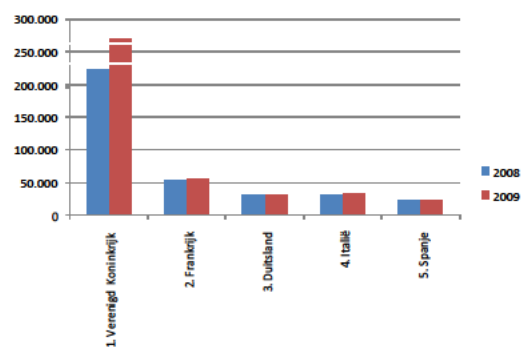
² Niet beschikbaar.

7.16 EU Studiémigratie: verleende verblijfsvergunningen en de top 25 nationaliteiten³

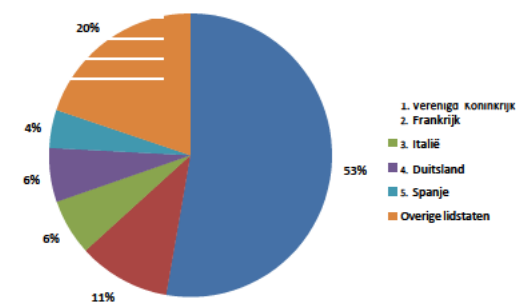
Nationaliteit	2008	2009
1. Chinese	64.881	72.568
2. Indiase	34.562	61.608
3. Amerikaanse	47.421	49.934
4. Bengaalse	5.551	16.823
5. Turkse	13.836	16.069
6. Braziliaanse	18.232	15.016
7. Pakistaanse	11.839	13.691
8. Nigeriaanse	11.964	12.494
9. Russische	11.690	12.101
10. Zuid-Koreaanse	13.603	11.607
11. Saoedi-Arabische	9.913	11.306
12. Nepalese	3.109	11.026
13. Japanse	12.509	10.983
14. Filipijnse	8.403	10.057
15. Colombiaanse	9.681	9.426
16. Mexicaanse	8.438	8.109
17. Canadese	7.662	7.720
18. Oekraïense	8.666	7.462
19. Maleisische	7.229	7.394
20. Marokkaanse	7.969	7.325
21. Thaise	5.842	6.168
22. Iraanse	6.299	6.065
23. Taiwanese	5.971	6.046
24. Sri Lankaanse	3.376	5.239
25. Vietnamese	4.763	4.921
Overige nationaliteiten	111.954	107.802
Totaal	455.363	508.960

³ De volgorde van de top 25 van 2009 is gehanteerd voor de aantallen van de voorgaande jaren.

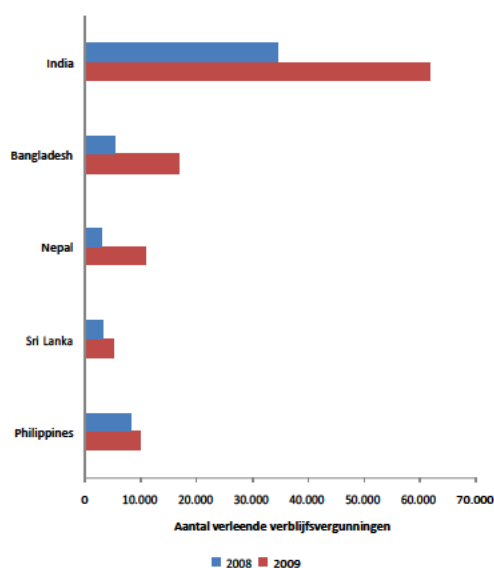
7.17 EU Studiémigratie: Top 5 EU bestemmingslanden, 2008-2009

7.18 EU Studiémigratie: Top 5 EU bestemmingslanden, 2009

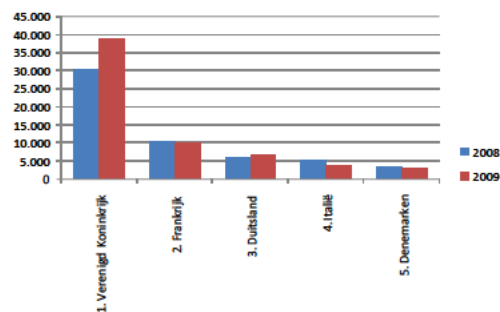

7.19 EU Studiémigratie: grootste stijgers en dalers, 2008-2009⁴

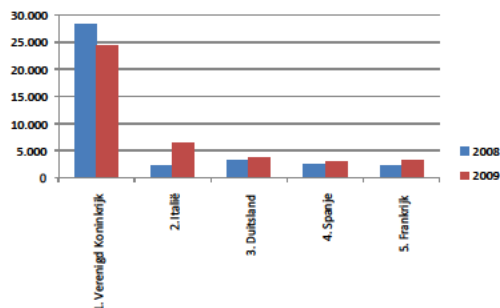

⁴ De selectiecriteria voor deze grafiek zijn nationaliteiten met een jaarlijks absoluut verschil van 1000 of meer; en een jaarlijks percentageel verschil van 20% of meer.

7.20 Studiëmigratie: Top 5 EU bestemmingslanden voor Chinezen

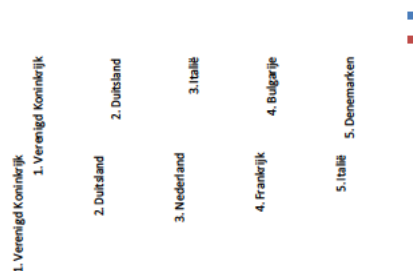

7.21 Studiëmigratie: Top 5 EU bestemmingslanden voor Amerikanen

7.22 Studiëmigratie: Top 5 EU bestemmingslanden voor Turken

7.4

7.24 EU Studiëmigratie: Top 10 nationaliteiten in het Verenigd Koninkrijk

7.25 EU Studiëmigratie: Top 10 nationaliteiten in België

Nationaliteit	2008	2009
1. Kameroense	690	569
2. Marokkaanse	623	581
3. Amerikaanse	583	619
4. Chinese	466	526
5. Turkse	393	427
6. Canadese	277	341
7. Congolese (DRC)	312	297
8. Braziliaanse	181	222
9. Indiase	164	230
10. Vietnamese	171	206
Overige nationaliteiten	2.883	3.204
Totaal	6.743	7.222

7.26 EU Studiëmigratie: Top 10 nationaliteiten in Duitsland

Nationaliteit	2008	2009
1. Chinese	5.924	6.381
2. Amerikaanse	3.437	3.639
3. Russische	1.792	1.866
4. Turkse	1.571	1.737
5. Braziliaanse	1.499	1.499
6. Indiase	1.174	1.455
7. Zuid-Koreaanse	1.259	1.129
8. Mexicaanse	1.051	995
9. Japanse	901	959
10. Indonesische	592	613
Overige nationaliteiten	10.785	11.072
Totaal	29.985	31.345

7.27 EU Studiëmigratie: Top 10 nationaliteiten in Frankrijk

Nationaliteit	2008	2009
1. Chinese	10.410	9.775
2. Marokkaanse	4.919	4.626
3. Algerijnse	4.085	3.861
4. Amerikaanse	2.308	3.078
5. Tunesische	2.536	2.479
6. Braziliaanse	1.848	1.977
7. Japanse	1.635	1.732
8. Senegalese	1.548	1.728
9. Zuid-Koreaanse	1.373	1.390
10. Mexicaanse	1.179	1.399
Overige nationaliteiten	20.385	21.518
Totaal	52.221	53.563

7.28 EU Studiëmigratie: Top 10 nationaliteiten in Zweden

Nationaliteit	2008	2009
1. Indiase	30.425	38.683
2. Chinese	28.224	24.152
3. Amerikaanse	9.751	10.570
4. Nigeriaanse	9.267	10.534
5. Saoedi-Arabisch	8.028	9.538
6. Pakistaanse	3.419	14.115
7. Bengaalse	7.493	6.019
8. Zuid-Koreaanse	5.503	6.998
9. Filipijnse	5.879	6.076
10. Maleisische	87.560	88.256
Overige nationaliteiten	222.711	268.506
Totaal	222.711	268.506

Nationaliteit	2008	2009
1. Chinese	2.219	2.610
2. Pakistaanse	1.725	1.837
3. Iraanse	939	1.160
4. Indiase	465	1.298
5. Turkse	525	703
6. Bengaalse	440	746
7. Canadese	376	400
8. Amerikaanse	374	351
9. Oekraïense	348	359
10. Russische	326	341
Overige nationaliteiten	3.958	4.163
Totaal	11.691	13.964

7.6 EU Arbeidsmigratie

Arbeidsmigratie van onderdanen van derde landen is in 2009 ten opzichte van 2008 sterk gedaald in de EU. In veel lidstaten en vooral in Spanje, Italië, het Verenigd Koninkrijk, Tsjechië en Portugal is het aantal arbeidsmigranten sterk gedaald. Mogelijk hangt dit samen met de economische crisis. Alleen in Cyprus, Denemarken, Estland, Griekenland, Polen en Zweden is sprake van een stijging. In 2009 ging het in de EU om bijna 570.000 arbeidsmigranten, terwijl het er in 2008 nog ruim 778.000 waren.

Italië stond in 2008 bovenaan met 35% van alle arbeidsmigratie naar de EU. In 2009 is dat gestegen tot 41%. Italië wordt op afstand gevolgd door het Verenigd Koninkrijk met 20% en Spanje met 5%. Dat deze landen zo hoog scoren, komt wellicht doordat deze lidstaten in tegenstelling tot een aantal andere 'grote' lidstaten (Duitsland, Frankrijk) verhoudingsgewijs minder gebruikmaken van arbeidsmigranten van binnen de EU. Nederland neemt in 2009 met 2% van het totaal aan arbeidsmigranten een bescheiden plek (dertiende plaats na Polen) in op het gebied van arbeidsmigratie.

De meeste arbeidsmigranten die naar de EU komen, hebben de Indiase nationaliteit (11% in 2009). Gevolgd door de Chinese nationaliteit (9% in 2009) en de Oekraïense nationaliteit (8%). De voor Nederland relevante nationaliteiten zijn de Indiase, Chinese, Amerikaanse en Turkse nationaliteit. Indiërs gaan vooral naar het Verenigd Koninkrijk en Italië (zie figuur 7.34). Chinezen gaan vooral naar Italië (zie figuur 7.35). Amerikanen gaan vooral naar het Verenigd Koninkrijk. Turken gaan vooral naar Roemenië, gevolgd door het Verenigd Koninkrijk, Italië, Duitsland en Frankrijk. Voornoemde Oekraïners gaan vooral naar Italië.

Wanneer gekeken wordt naar Nederland en een aantal 'buurlanden' van Nederland, te weten België, Duitsland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en Zweden, dan vallen een aantal zaken op (zie tabel 7.38 tot en met 7.42). Zo zijn arbeidsmigranten naar het Verenigd Koninkrijk veelal afkomstig en Frankrijk veelal afkomstig uit voormalige koloniën van deze landen. Daarnaast is bij het Verenigd Koninkrijk de link met het Engelse taalgebied vaak aanwezig. Ook valt op dat de Chinese, Amerikaanse, Canadese, Japanse en de Indiase nationaliteit in de top 10 arbeidsmigratie van alle zes lidstaten zit. Daarnaast valt op dat Westerse nationaliteiten het goed doen bij arbeidsmigratie. De Turkse nationaliteit komt niet voor in de top 10 van het Verenigd Koninkrijk, maar wel in de top 10 van de andere vijf lidstaten. De Russische nationaliteit komt niet voor in de top 10 van Frankrijk, maar wel in die van de overige vijf lidstaten. Opvallende eenlingen in de top 10 zijn de Thaise nationaliteit in Zweden (eerste plaats) en de Kroatische nationaliteit in Duitsland (achtste plaats).

7.7 EU Arbeidsmigratie: tabellen & figuren

7.29 EU Arbeidsmigratie: verleende verblijfsvergunningen aan onderdanen van derde landen, 2008-2009¹

Lidstaat	2008	%	2009	%
België	7.001	1%	5.391	1%
Bulgarije	776	0%	769	0%
Cyprus	14.663	2%	15.092	3%
Denemarken	7.420	1%	8.300	1%
Duitsland	20.297	3%	16.667	3%
Estonia	967	0%	1.135	0%
Finland	5.722	1%	2.754	0%
Frankrijk	21.784	3%	19.612	3%
Griekenland	15.609	2%	16.383	3%
Hongarije	17.759	2%	5.326	1%
Ierland	5.808	1%	4.827	1%
Italië	272.791	35%	235.966	41%
Letland	1.823	0%	464	0%
Litouwen	4.140	1%	1.358	0%
Luxemburg ²				
Malta	950	0%	669	0%
Nederland	11.613	1%	10.433	2%
Oostenrijk	3.096	0%	2.692	0%
Polen	9.332	1%	11.123	2%
Portugal	25.286	3%	18.275	3%
Roemenië	9.039	1%	4.724	1%
Slovenië	24.954	3%	11.910	2%
Slowakije	3.984	1%	2.302	0%
Spanje	96.319	12%	26.706	5%
Tsjechië	43.282	6%	11.312	2%
Verenigd Koninkrijk	139.733	18%	116.668	20%
Zweden	14.259	2%	18.978	3%
Totaal	778.407	100%	569.836	100%

¹ Eurostat database - update van 18-03-2011.

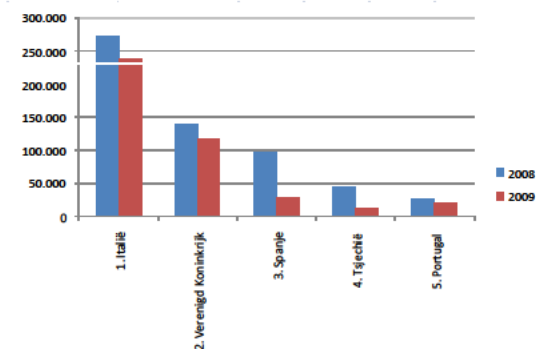
² Niet beschikbaar.

7.30 EU Arbeidsmigratie: verleende verblijfsvergunningen en de top 25 nationaliteiten³

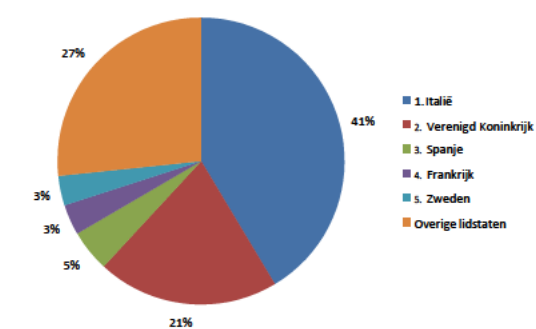
Nationaliteit	2008	2009
1. Indiase	62.074	64.190
2. Chinese	44.993	51.497
3. Oekraïense	69.721	46.458
4. Amerikaanse	35.494	31.287
5. Albanese	38.671	27.058
6. Marokkaanse	66.441	24.403
7. Moldavische	36.799	21.789
8. Filipijnse	25.827	20.101
9. Braziliaanse	26.748	19.243
10. Australische	24.051	18.121
11. Peruaanse	20.839	16.642
12. Russische	17.167	13.844
13. Egyptische	7.959	10.489
14. Pakistaanse	8.146	10.041
15. Bengaalse	18.453	9.269
16. Sri Lankaanse	11.682	9.254
17. Canadese	10.615	8.673
18. Thaise	6.815	8.566
19. Kosovaarse	3.055	7.914
20. Japanse	8.524	7.825
21. Turkse	10.589	7.312
22. Servische	15.122	7.221
23. Vietnamese	17.500	7.102
24. Zuid-Afrikaanse	13.030	7.023
25. Tunesische	7.275	6.962
Overige nationaliteiten	170.817	107.552
Totaal	778.407	569.836

³ De volgorde van de top 25 van 2009 is gehanteerd voor de aantallen van de voorgaande jaren.

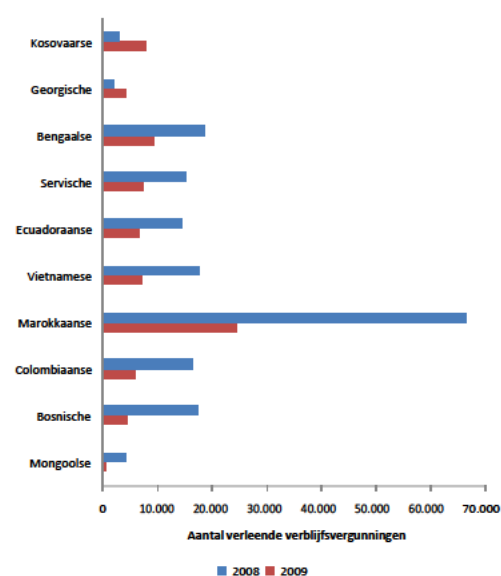
7.31 EU Arbeidsmigratie: Top 5 EU bestemmingslanden, 2008-2009

7.32 EU Arbeidsmigratie: Top 5 EU bestemmingslanden, 2009

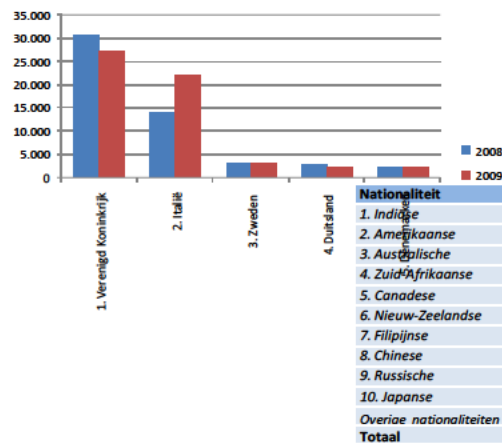

7.33 EU Arbeidsmigratie: grootste stijgers en dalers, 2008-2009⁴

⁴ De selectiecriteria voor deze grafiek zijn nationaliteiten met een jaarlijks absoluut verschil van 2000 of meer, en een jaarlijks percentageel verschil van 50% of meer.

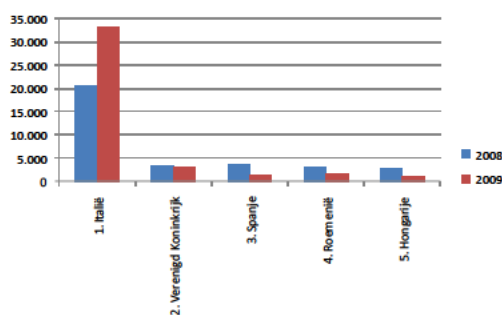
7.34 EU Arbeidsmigratie: Top 5 EU bestemmingslanden voor Indiërs

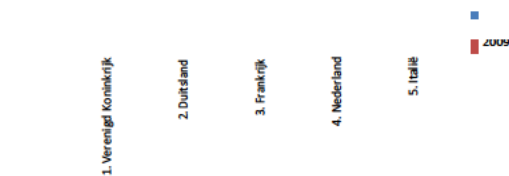
7.38 EU Arbeidsmigratie: Top 10 nationaliteiten in het Verenigd Koninkrijk

7.39 EU Arbeidsmigratie: Top 10 nationaliteiten in België

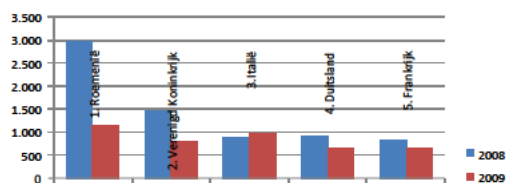
7.35 EU Arbeidsmigratie: Top 5 EU bestemmingslanden voor Chinezen

7.36 EU Arbeidsmigratie: Top 5 EU bestemmingslanden voor Amerikanen

7.37 EU Arbeidsmigratie: Top 5 EU bestemmingslanden voor Turken

7.40 EU Arbeidsmigratie: Top 10 nationaliteiten in Duitsland

Nationaliteit	2008	2009
1. Amerikaanse	2.666	2.262
2. Indiase	2.716	2.148
3. Chinese	1.933	1.655
4. Japanse	1.355	1.104
5. Russische	1.336	1.075
6. Oekraïense	976	929
7. Turkse	921	674
8. Kroatische	775	538
9. Braziliaanse	671	457
10. Canadese	563	373
Overige nationaliteiten	6.385	5.452
Totaal	20.297	16.667

7.41 EU Arbeidsmigratie: Top 10 nationaliteiten in Frankrijk

Nationaliteit	2008	2009
1. Marokkaanse	5.035	2.332
2. Amerikaanse	2.118	2.013
3. Malinese	1.427	2.080
4. Tunesische	934	1.694
5. Chinese	1.027	1.125
6. Indiase	1.040	907
7. Algerijnse	758	807
8. Turkse	849	662
9. Japanse	751	691
10. Canadese	789	589
Overige nationaliteiten	7.056	6.712
Totaal	21.784	19.612

7.42 EU Arbeidsmigratie: Top 10 nationaliteiten in Zweden

Nationaliteit	2008	2009
1. Thaise	4.020	6.229
2. Indiase	3.019	3.004
3. Chinese	1.870	1.598
4. Oekraïense	987	1.090
5. Amerikaanse	614	650
6. Russische	318	478
7. Australische	395	291
8. Canadese	245	371
9. Turkse	135	473

10. Japanse	247	278
Overige nationaliteiten	2.409	4.516
Totaal	14.259	18.978

8 Conclusie

Gezinsmigratie is de grootste reguliere migratiecategorie van onderdanen van derde landen die naar Nederland komen. De laatste jaren is deze gezinsmigratie gedaald, waarschijnlijk mede als gevolg van een aantal beleidswijzigingen, zoals de verhoging van het inkomens- en leeftijdsvereiste en de invoering van de Wet inburgering buitenland. Daarnaast is de economische crisis mogelijk debet aan de daling van de aan kennismigratie gerelateerde gezinsmigratie. Een deel van de beleidswijzigingen is overigens al teruggedraaid als gevolg van jurisprudentiële ontwikkelingen. Het huidige kabinet zet in op aanscherping van het gezinsmigratiebeleid.

Studiemigratie van onderdanen van derde landen naar Nederland is de laatste jaren toegenomen. Introductie van het verplicht convenanthouderschap, vooruitlopend op het Modern Migratiebeleid, heeft geleid tot een meer gestroomlijnde en professionele aanvraagprocedure voor buitenlandse studenten die in Nederland beogen te studeren. Daarnaast is er sprake van een toenemend aanbod aan studenten uit vooral China. Deze studenten kiezen – mede als gevolg van het goede onderwijsaanbod en de actieve promotie daarvan – ook voor Nederland.

Bij arbeidsmigratie van onderdanen van derde landen naar Nederland is de laatste jaren een verschuiving opgetreden van 'gewone' arbeid in loondienst naar meer kennisgerelateerde arbeid (kennismigranten en onderzoekers). Daarbij komt dat de toelatingsprocedure van die kennisgerelateerde arbeider steeds eenvoudiger wordt en steeds beter wordt gefaciliteerd in bijvoorbeeld de expatcenters. De economische crisis heeft echter gezorgd voor een lichte daling van de arbeidsmigratie. In 2010 lijkt de arbeidsmigratie zich te herstellen.

Voor de EU zijn op hoofdlijnen dezelfde migratietrends als in Nederland te zien. In de EU is gezinsmigratie eveneens de grootste migratiecategorie voor wat betreft de migratie van onderdanen van derde landen naar de EU. Zowel gezinsmigratie als arbeidsmigratie van onderdanen van derde landen naar de EU daalt in 2009. Beide wellicht als gevolg van de economische crisis, daar gezinsmigratie dikwijls volgt op arbeidsmigratie. Daarentegen stijgt studiemigratie van onderdanen van derde landen naar de EU.

Nederland is in voornoemde migratiecategorieën in absolute zin een kleine speler in de EU. Zo heeft Nederland de achtste positie bij gezinsmigratie, de tiende positie bij studiemigratie en de dertiende positie bij arbeidsmigratie. In 2009 is Nederland goed voor 2,5% van het EU-totaal van verblijfsvergunningen die in deze migratiecategorieën worden verleend.

*IND:
dé toelatingsorganisatie
van Nederland*